

WolfertCollege
Openbare school voor vwo havo mavo

MAVO-3

schooljaar 2022-2023

PROGRAMMA

van

TOETSING

en

AFSLUITING

Voorwoord

Beste examenkandidaat,

Het MAVO eindexamen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen. Het schoolexamen van het MAVO is gespreid over beide leerjaren van de bovenbouw. Conform het Uitvoeringsbesluit WVO heeft het Wolfert College een Examenreglement en een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) opgesteld. Het PTA bestaat uit 2 delen.

In het algemene gedeelte van het PTA staat het Examenreglement van het Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam en - hierbij aansluitend – staan de regels die gelden op het Wolfert College. Ook wordt een uitleg over de verschillende onderdelen van het schoolexamen gegeven.

In het vakinhoudelijke deel staan per vak alle schoolexamenonderdelen, inclusief de afnameperiode, weging en de herkansingsmogelijkheden.

Daarnaast worden de exameneenheden van het examenprogramma waar het schoolexamen van het vak betrekking op heeft weergegeven.

Het PTA en het Examenreglement vormen samen het geheel van planning en regelgeving m.b.t. de toetsing (schoolexamen en centraal examen). Bepalingen van dit reglement mogen niet in strijd zijn met het Uitvoeringsbesluit WVO. Het Uitvoeringsbesluit WVO prevaleert. In alle gevallen, waarin noch het Uitvoeringsbesluit WVO noch dit Examenreglement voorziet, beslist het college van bestuur van de Stichting Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam.

Het is belangrijk dit boekje goed te lezen zodat je weet wat je van school kunt verwachten met betrekking tot het schoolexamen en wat er van jou als examenkandidaat wordt verwacht.

Dit PTA is bindend behoudens eventuele aanpassingen. Van noodzakelijke aanpassingen worden kandidaten schriftelijk op de hoogte gebracht.

Het PTA en het Examenreglement worden voor 1 oktober digitaal gepubliceerd voor examenkandidaten en ouders en zijn ook terug te vinden op de website van het Wolfert College.

Het algemene gedeelte wordt aan het begin van het schooljaar besproken tijdens de ouderavond en in de mentorlessen. De vakdocenten bespreken tijdens de lessen het vakinhoudelijke gedeelte.

Examenkandidaten en ouders krijgen in mavo-4 alle informatie betreft het Centraal Examen.

De informatie bestaat o.a. uit:

- de gang van zaken bij het Centraal Examen
- uitslag, herkansing, diplomering
- cum laude slagen
- regeling toegestane hulpmiddelen CE 2023
- het rooster van het Centraal Examen, tijdvak 1
- het rooster voor het Centraal Examen, tijdvak 2

Voor vragen kunt u contact opnemen met het examensecretariaat.

Ik wens alle kandidaten een succesvolle examenperiode toe.

E.R. Carpier

teamleider

INDELING

Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) voor MAVO
Dit PTA is als volgt opgebouwd:

Examencommissie MAVO Wolfert College

Indeling eindexamen

Vakken met alleen schoolexamen

Het centraal examen

Het schoolexamen

- Schriftelijke en mondelinge toetsen
- Praktische opdrachten
- Handelingsdeel

Het eindcijfer leerjaar 3

Examendossier

Herkansing schoolexamentoetsen

Hulpmiddelen

Afwezigheid bij schoolexamenonderdelen (o.a. door ziekte)

Onregelmatigheden

- Te laat inleveren
- Ongeoorloofd absent bij toets(en) of een inhaalmoment(en)
- Onvoldoende beoordeling handelingsdelen
- Overige voorbeelden van onregelmatigheden

Maatregelen bij onregelmatigheden

Protest bij onjuistheden

Toetsweken

Loopbaan Begeleiding en oriëntatie op beroep (LOB)

Rekenen

Versneld examen

Bevorderingsnormen

Doubleren

Examenreglement B.O.O.R

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

- Aanpassingen in het Programma's van Toetsing en afsluiting (PTA's)
- Programma van Toetsing en Afsluiting per vak

Voorbeeld absentieverklaring gemist schoolexamen

Examencommissie

De examencommissie wordt benoemd door het bevoegd gezag en heeft een aantal wettelijk bepaalde taken en bevoegdheden: borgen van de kwaliteit van het schoolexamen, vaststellen of de inrichting en uitvoering van de processen op orde is, handelen bij onregelmatigheden en klachten en het opstellen van een jaarverslag. De leden van de examencommissie zijn:

- de heer E.R. Carpier, teamleider mavo-3/4, examensecretaris
- mevrouw I. de Waard, examensecretariaat en plaatsvervangend examensecretaris
- de heer H. Muradin, docent wiskunde
- de heer R. Stein, docent economie
- mevrouw M. Boog, kwaliteitsmedewerker en tevens voorzitter van de commissie

Indeling eindexamen

Het examen bestaat per vak of programma uit een schoolexamen en een centraal examen of uitsluitend uit een schoolexamen. Als het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen is de richtlijn dat het schoolexamen betrekking heeft op mavo-3/4 van het examenprogramma en het centraal examen op mavo-4. Het schoolexamen beslaat twee schooljaren, de resultaten die je dit schooljaar haalt tellen dus al mee voor het eindexamen.

Vakken met alleen schoolexamen

Binnen het MAVO behoren de vakken maatschappijleer 1, lichamelijke opvoeding 1 en de kunstvakken (inclusief CKV) tot het gemeenschappelijk deel. De aanduiding 1 is om onderscheid te maken met de gelijknamige vakken in het profieldeel en het vrije deel.

Deze vakken kennen alleen een schoolexamen en worden in het derde en/of vierde leerjaar afgesloten. De resultaten van deze vakken worden opgenomen in het examendossier en worden tevens op het diploma vermeld.

Ook het vak lichamelijke opvoeding-2 (behorend als keuzevak in het vrije deel) kent alleen een schoolexamen en wordt net als maatschappijleer 1 afgesloten in het vierde leerjaar.

Het centraal examen

Het centraal examen voor alle vakken van de mavo bestaat uit een centraal afgenomen schriftelijk examen. Een uitzondering hierop vormt beeldende vakken (kunstvakken 2), een vak met zowel een centraal schriftelijk als een centraal praktisch examen.

- een centraal schriftelijk examen
Het gaat om een toets waarbij kandidaten vragen en opdrachten, eventueel met behulp van informatie- en communicatietechnologie, schriftelijk beantwoorden. De beoordeling vindt plaats aan de hand van een bindend correctievoorschrift of beoordelingsmodel.
- een centraal praktisch examen
Het gaat om het uitvoeren van een centraal vastgestelde opdracht waarbij zowel het proces van uitvoering als het product wordt beoordeeld. De beoordeling vindt plaats door de examinerator aan de hand van bindende beoordelingscriteria.

Het schoolexamen

Het schoolexamen beslaat twee schooljaren, leerjaar 3 en leerjaar 4 en bestaat uit de volgende onderdelen.

- **Schriftelijke en mondelinge toetsen**

Het werk wordt beoordeeld aan de hand van een correctievoorschrift waarin mogelijke antwoorden en een puntenverdeling zijn opgenomen. De cijfers van deze toetsen bepalen het cijfer van het schoolexamen. Na een toetsperiode worden de gecorrigeerde toetsen zo snel mogelijk klassikaal aan de examenkandidaten ter inzage gegeven. Alleen examenkandidaten die een toets gemaakt hebben, hebben recht op inzage. Ben je ongeoorloofd afwezig dan vervalt het recht op inzage. Na de inzage worden de cijfers definitief vastgesteld.

In het PTA voor MAVO-3 zijn er twee verschillende schoolexamen toetsen opgenomen.

DSE = Deel School Examen

DSE onderdelen bestaan voor een groot gedeelte uit schriftelijk/ mondelinge toetsen die in de meeste gevallen in de toetsweken (TW) worden afgenomen en duren 45/ 60/ 75 minuten. Er zijn 5 speciaal georganiseerde DSE toetsweken in het jaar. Overige opdrachten en/of andere activiteiten die als DSE onderdeel meetellen kunnen tijdens een lesuur worden afgenomen. Per vak worden minimaal 5 en maximaal 15 DSE onderdelen afgenomen.

GSE = Groot School Examen

Bijna alle vakken(zie het PTA per vak) sluiten het schooljaar af met een GSE toets. Deze schriftelijke toets kan gaan over (de belangrijkste punten uit) de stof die in de voorafgaande DSE onderdelen zijn getoetst. De GSE toetsen worden tijdens een toetsweek (GTW) afgenomen en duren 60 of 90 minuten.

- **Praktische opdrachten**

Bij een aantal vakken komen praktische opdrachten voor, waarbij zowel het proces als het product worden beoordeeld. Beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf aan de examenkandidaat bekend gemaakte criteria. De kandidaat kan de praktische opdracht de vorm geven van een product of werkstuk of een presentatie.

- **Handelingsdeel**

In het handelingsdeel gaat het om opdrachten waarvan per kandidaat door de examinerator moet worden vastgesteld of deze “naar behoren” (beoordeling V of G) zijn uitgevoerd. De uitvoering van een opdracht die tot het handelingsdeel behoort, blijkt uit een notitie van de kandidaat waarin aandacht besteed is aan de ervaring met de opdracht. Deze notitie maakt deel uit van het handelingsdeel. Per examenkandidaat bestaat het handelingsdeel uit de verschillende vakspecifieke delen en uit een vakoverstijgend deel. Het vakoverstijgende deel per examenkandidaat bevat ten minste een opdracht in het kader van oriëntatie op leren en werken. Om te kunnen slagen voor het eindexamen dienen alle handelingsdelen met minimaal de beoordeling “voldoende” te zijn afgesloten. Beoordelingscriteria voor het “voldoende” of uitvoeren van het handelingsdeel worden door de docent gelijktijdig met de opdracht aan de kandidaat verstrekt.

Het eindcijfer leerjaar 3

Het op één decimaal afgeronde eindcijfer komt via de volgende formule tot stand:

(het voortschrijdend gemiddelde DSE x 3 + GSE x 1) : 4

Dit eindcijfer is het eerste schoolexamencijfer (SE-1) in leerjaar 4.

*Met uitzondering van het vak kunstvakken-2 / lichamelijke opvoeding-2 en drama waar het voortschrijdend gemiddelde van de DSE toetsen/opdrachten meegenomen wordt naar MAVO-4 als eerste *SE cijfer.*

Examendossier

Het examendossier omvat alle onderdelen van het schoolexamen die bij de diverse vakken in het vakinhoudelijke gedeelte van het PTA zijn vermeld en bestaat uit een overzicht van alle beoordelingen (cijfers en kwalificaties) van de leerling. Hiertoe behoren ook de beoordelingen voor de praktische opdrachten en de handelingsdelen. Slechts een volledig afgerond examendossier geeft de leerling het recht om deel te nemen aan het centraal examen in mavo-4. Het op één decimaal afgeronde schoolexamen eindcijfer wordt uitgewisseld met ROD voordat de leerling deelneemt aan tijdvak 1 van het Centraal Examen. Het examendossier wordt vervolgens aangevuld met de behaalde resultaten van het Centraal Examen. Het examendossier (inclusief het Centraal Examen) wordt minimaal tot 6 maanden na de uitslagbepaling in mavo-4 bewaard.

Herkansing schoolexamen

GSE

De GSE toetsen zijn herkansbaar, het aantal herkansingen voor de GSE toetsen zijn vastgesteld op 2.

DSE

In mavo-3 kan iedere leerling 1 DSE herkansing per toetsperiode verdienen op basis van vastgestelde criteria die door de teamleider aan het begin van het schooljaar schriftelijk kenbaar gemaakt wordt. (niet alle DSE onderdelen zijn herkansbaar, zie het PTA per vak voor welke onderdelen dit geldt). De herkansing vindt plaats binnen drie weken na de toetsweek.

Zowel voldoende als onvoldoende resultaten mogen worden herkanst. In geval van een herkansing geldt het hoogst behaalde cijfer als eindcijfer voor het betreffende DSE/GSE onderdeel. Herkansingen kunnen niet opgespaard worden en kunnen ook niet ingehaald worden. Als je de herkansing mist kan deze niet meer worden ingehaald en geldt het oorspronkelijke cijfer.

Om gebruik te kunnen maken van de herkansingen GSE/DSE dient een digitaal herkansingsformulier te worden ingevuld. De examenkandidaten zullen te zijner tijd via hun gmail schoolaccount een uitnodiging ontvangen om het digitale herkansingsformulier in te vullen.

Hulpmiddelen

Tijdens een schoolexamen (DSE/GSE) zijn alleen geoorloofde hulpmiddelen onder handbereik, onder andere geodriehoek, rekenmachine, woordenboek Nederlands en BINAS. Deze hulpmiddelen mogen alleen gebruikt worden als dit uitdrukkelijk is toegestaan en vermeld in het PTA. *Alles wat hiermee in strijd is wordt aangemerkt als een onregelmatigheid.*

Afwezigheid bij schoolexamenonderdelen met een geldige reden (o.a. door ziekte)

Als een kandidaat door ziekte of om andere dwingende redenen niet kan deelnemen aan een toets voor het schoolexamen dan wordt dit op de dag zelf vooraf door de ouders/verzorgers medegedeeld aan het examensecretariaat (zie examenreglement B.O.O.R. art. 10.6). Dit wordt met een absentieverklaring gemist schoolexamen (zie voorbeeld bladzijde 48) van de ouders/verzorgers bevestigd op de dag van terugkeer van de kandidaat op school. Wordt hieraan niet voldaan dan kunnen maatregelen worden genomen als bij onregelmatigheden.

Een door rechtmatige afwezigheid gemiste schoolexamentoets geldt als een toets die alsnog moet worden gemaakt met de geldende inhaalmoment regeling. Deze regeling stelt eenieder die rechtmatig afwezig was de gelegenheid tot het maken van de gemiste toets. Zolang de gemiste schoolexamentoets nog niet is gemaakt en beoordeeld zal in Magister de gemiste schoolexamentoets zichtbaar zijn als inhaal (inh) en wordt de eindbeoordeling weergegeven met het cijfer 0,0 of *geen gegevens* (gg).

Bij een rechtmatig gemiste GSE toets wordt deze in de herkansingsperiode ingehaald en kan deze toets niet meer worden herkanst.

Onregelmatigheden

Onder onregelmatigheden wordt verstaan: het handelen of nalaten van handelen van een leerling waardoor het vormen van een juist oordeel omtrent kennis, inzicht en vaardigheden van hem of een andere leerling geheel of gedeeltelijk onmogelijk is.

- **Te laat inleveren**

De data van inlevering en de deadline van een handelingsdeel of een praktische opdracht van het schoolexamen worden vermeld in het PTA en/of studiewijzers. Een kandidaat, die een praktisch onderdeel van het schoolexamen of een handelingsdeel te laat inlevert, dient dit onderdeel alsnog in te leveren ten koste van een herkansingsmogelijkheid. De in het PTA en/of studiewijzer genoemde inleverdata zijn bindend.

- **Ongeoorloofd absent bij toets(en) of een inhaalmoment(en)**

Als examenkandidaten zonder geldige reden afwezig zijn bij een schoolexamen of andere onderdelen van het PTA zal dit niet gemaakte onderdeel in Magister met het woord ***inhaal (inh)*** worden weergegeven. Het cijfer 0,0 zal zichtbaar zijn in de eindkolom, daarmee aangevend dat er sprake is van een incompleet cijferbeeld.

Het gemiste onderdeel moet alsnog worden gemaakt ten koste van een herkansing, zie artikel 4 van het B.O.O.R. examenreglement.

- **Onvoldoende beoordeling Handelingsdelen**

Om te kunnen slagen voor het eindexamen dienen alle handelingsdelen met de beoordeling “naar behoren” (V of G) te zijn afgesloten.

Een kandidaat dient een handelingsdeel (of een deel daarvan), dat niet aan de gestelde criteria voldoet en daarmee “onvoldoende” (O) is beoordeeld, opnieuw uit te voeren met inachtneming met de daarbij geldende deadline van inlevering.

- **Overige voorbeelden van onregelmatigheden**

Een eenvoudig voorbeeld van een onregelmatigheid is 'spieken'. Het bij zich hebben van een spiekblaadje is al genoeg voor het vaststellen van een onregelmatigheid ongeacht of er gebruik van is gemaakt.

Tijdens een (school-)examen wordt ook het bij zich dragen van een mobiel, horloge, oortjes of vergelijkbare communicatieapparatuur aangemerkt als onregelmatigheid. Deze apparatuur is dus niet toegestaan in de examenzaal/lokaal. Daarbij doet niet ter zake of gebruik is gemaakt van de apparatuur: voor het vaststellen van een onregelmatigheid is het voldoende dat gebruik gemaakt zou kunnen worden van bedoelde apparatuur. Plagiaat is ook een vorm van een onregelmatigheid. In een verslag is 15% of lager toegestaan met bronvermelding. Heeft het ingeleverde verslag meer dan de toegestane percentage dan wordt dit gezien als fraude (onregelmatigheid).
Zie verder artikel 4 van het examenreglement B.O.O.R.

Maatregelen bij onregelmatigheden

De directeur kan maatregelen nemen indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen of van het centraal examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt of zonder geldige reden afwezig is.

Voor de volledige tekst zie artikel 4 van het B.O.O.R. examenreglement.

Met een incomplete cijferlijst zal deelname aan het Centraal Examen niet mogelijk zijn.

Protest bij onjuistheden

De leerling die aanwijsbare onjuistheden of onregelmatigheden constateert in een toets of toetsonderdeel of in de waardering voor het resultaat van een toets of onderdeel, kan daartegen schriftelijk protest aantekenen bij de directeur. Deze neemt dan binnen vijf schooldagen een beslissing. Ten aanzien van de door de directeur te nemen beslissingen kan hij zich laten vervangen. Dit bij voorkeur door de door de directeur gemandateerde examensecretaris. Als examenkandidaten en/of ouders niet reclameren binnen vijf dagen na het uitkomen van een rapportage in Magister, dan is daarmee de autorisatie een feit.

Toetsweken

In het PTA staat per vak de toetsperioden c.q. afnamemomenten genoemd.

Indien tijdens het schooljaar door omstandigheden de in het jaaroverzicht aangeduide stof van een onderdeel in de lesuren niet tijdig afgerond kan worden, wordt deze aangepast. Dit kan weer gevolgen hebben voor de andere onderdelen.

In het schooljaar 2022-2023 zijn de data van de toetsweken als volgt onder voorbehoud:

TW1	Start maandag 26 september 2022
TW2	Start maandag 21 november 2022
TW3	Start maandag 23 januari 2023
TW4	Start maandag 20 maart 2023
TW5	Start maandag 22 mei 2023
GSE	Start maandag 19 juni 2023
Herkansing GSE	Donderdag 29 juni 2023

Loopbaanoriëntatie en begeleiding op beroep (LOB) (Niet lesgebonden verplichting in mavo 3)

Loopbaanoriëntatie en begeleiding is bedoeld om examenkandidaten te helpen bij de ontwikkeling van hun loopbaancompetenties en bij het maken van keuzes. Die competenties bieden handvaten zodat examenkandidaten op basis daarvan loopbaankeuzes leren maken, voor nu en in hun toekomstige loopbaan.

Het belangrijkste doel binnen LOB is dat een leerling de loopbaancompetenties beheerst. Loopbaancompetenties zijn vaardigheden die de leerling inzet bij nieuwe loopbaanervaringen en het maken van loopbaankeuzes. Dit geldt dus voor alle loopbaankeuzes die gemaakt moeten worden. De leerling kan deze vaardigheden zijn gehele loopbaan blijven gebruiken. Wij maken gebruik van de vijf loopbaancompetenties:

1. Kwaliteitenreflectie: Wat kan ik het best en hoe weet ik dat?
2. Motievenreflectie: Waar ga en sta ik voor en waarom dan?
3. Werkexploratie: Waar ben ik het meest op mijn gemak en waarom dan?
4. Loopbaansturing: Hoe bereik ik mijn doel en waarom zo?
5. Netwerken: Wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen?

Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB) is een handelingsdeel en dient met de beoordeling “naar behoren” (V of G) te worden afgesloten.

Rekenen

Rekenen wordt geïntegreerd in de wiskundeles. In iedere DSE toets wiskunde worden rekenvaardigheden opgenomen.

Per vraag wordt duidelijk aangegeven of het een rekenvraag betreft.

Het rekenonderwijs wordt afgesloten met een eindtoets rekenen aan het einde van het schooljaar met inachtneming dat het cijfer op de cijferlijst van mavo-3 vermeld wordt. Het cijfer rekenen wordt overigens buiten beschouwing gelaten in de bevorderingsnormen mavo-3. In het vierde leerjaar krijgt de leerling nog 3 kansen om het resultaat rekenen te verbeteren.

Versneld examen

Versneld examen wordt aangeboden als maatwerktraject aan examenkandidaten die voor een vak uitzonderlijk presteren. Als indicator hiervoor wordt het onafgeronde cijfer 8 of hoger gebruikt uit het tweede leerjaar.

Versneld examen wordt ook aangeboden aan examenkandidaten die doubleren in de voorexamenklas, maar voor één of twee vakken een onafgeronde 7 of hoger staan. Voor deze vakken kan de leerling versneld examen aanvragen. In het laatste geval is er toestemming vanuit de leerlingbespreking vereist

Een leerling die in het voorexamenjaar al één of meerdere vakken met een examen gaat afsluiten kan hierin gefaciliteerd worden mits het roostertechnisch haalbaar is.

Indien een leerling vroegtijdig examen doet, ontvangt de leerling vanuit het examensecretariaat een PTA voor het betreffende vak waarin versneld examen wordt gedaan. Daarnaast moet hij er rekening mee houden dat hij slechts één herexamen ter beschikking heeft voor het centraal examen over die twee schooljaren. Tevens geldt dat de kandidaat geen gebruik kan maken van de herkansingen voor het SE van het examenjaar: herkansen kan alleen voor PTA-toetsen uit het voorexamenjaar.

Bevorderingsnormen

De bevorderingsnormen voor het schooljaar 2022-2023 zullen door de schoolleiding en de MR worden vastgesteld en zijn terug te vinden op de website.

Het reglement van het bestuur openbaar onderwijs Rotterdam (B.O.O.R.) vormt de basis voor de uitwerkingen die de onder haar bestuur staande openbare scholen voor V.W.O./H.A.V.O./V.M.B.O. afzonderlijk maken.

Doubleren

In geval van een doublure in het voorexamenjaar kan rekening worden gehouden met de onderstaande punten:

- Er wordt vrijstelling verleend voor het vak KCKV mits dit met een V of G is afgesloten.
- Het handelingsdeel LOB blijft staan mits deze met een V of G is afgesloten.
- Het cijfer van de behaalde PO's biologie, aardrijkskunde en scheikunde kunnen blijven staan mits het behaalde resultaat 6,0 of hoger is en het onderwerp van de PO niet verandert.
- Het is mogelijk om met toestemming van teamleider, vakdocent en mentor ervoor te kiezen een examen voor een vak versneld af te sluiten. Hiervoor dient voor het einde van het schooljaar een verzoek te worden ingediend bij de teamleider. Het resultaat van het betreffende vak moet meer dan voldoende zijn en de docentenvergadering moet een positief advies uitbrengen.
- In overige gevallen vervallen bij doubleren alle cijfers.

Examenreglement B.O.O.R.

Het gehele Examenreglement B.O.O.R. is ook in te zien op de website onder het kopje examens. Tevens staat hier een [link voor het Uitvoeringsbesluit WVO](#). Daar waar u in onderstaande tekst leest Eindexamenbesluit is dit per 1 augustus 2022 vervangen door [Uitvoeringsbesluit WVO](#).

Examenreglement

vwo - havo - mavo / vmbo

openbare scholen voor voortgezet onderwijs

Rotterdam

schooljaar 2022-2023

Vastgesteld door het CvB op 25 april 2022

Instemming verleend door de GMR Voortgezet Onderwijs op 21 april 2022

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Algemene Bepalingen	13
Artikel 1 Begripsbepalingen	13
Artikel 2 Afnemen eindexamen	14
Artikel 3 Indeling eindexamen	14
Artikel 4 Maatregelen bij onregelmatigheden	15
Artikel 5 Geheimhouding	17
Hoofdstuk 2 Inhoud van het Examen	17
Artikel 6 Eindexamenvakken	17
Hoofdstuk 3 Regeling van het Schoolexamen	17
Artikel 7 Programma van toetsing en afsluiting (PTA)	17
Artikel 8 Inrichting schoolexamen	18
Artikel 9 Examendossier	19
Artikel 10 Te laat komen en verhindering	20
Artikel 11 Herkansing en herexamen	22
Artikel 12 Belemmeringen en geschillenregeling	23
Artikel 13 Uitstel	24
Artikel 14 Vervanging directeur	24
Hoofdstuk 4 Regeling van het Centraal Examen	24
Artikel 15 Centraal examen	24
Artikel 16a Organisatie van het centraal examen vwo, havo, mavo/vmbo TL en GL	24
Artikel 16b Verhindering bij centraal examen vwo, havo, mavo/vmbo TL en GL	24
Artikel 17: organisatie van de digitale flexibele eindexamens	25
Artikel 18 Regels omtrent het centraal examen	26
Artikel 19 Correctie centraal examen	28
Hoofdstuk 5 Uitslag, Herkansing en Diplomerings	28
Artikel 20 vaststelling score en cijfer centraal examen en eindcijfer eindexamen	28
Artikel 21 Vaststelling uitslag	29
Artikel 22 Herkansing centraal examen	29
1. Het recht op herkansing is vastgelegd in de artikelen 51 en 51a van het Examenbesluit.	29
Artikel 23 Diploma en cijferlijst	29
Hoofdstuk 6 Overige Bepalingen	30
Artikel 24 Afwijkende wijze van examineren	30
Artikel 25 Aanvullend reglement	30
Artikel 26 Bewaren examenwerk	30
Artikel 27 Spreiding voltooiing eindexamen	30
Artikel 28 Slotbepaling	30

Woord vooraf

Voor u ligt het examenreglement voor de openbare scholen voor voortgezet onderwijs in Rotterdam.

De wettelijke grondslag van dit reglement is neergelegd in artikel 31.1 van het Examenbesluit, waaraan met dit reglement uitvoering is gegeven.

Ook het afgelopen schooljaar, kende vanwege de corona-pandemie opnieuw bijzonder veel en grote uitdagingen voor onze scholen. Desondanks hebben alle examensecretarissen zich weer ingezet om het examenreglement te actualiseren.

Het college van bestuur dankt alle examensecretarissen voor hun inzet en in het bijzonder de examen-secretarissen die tijdens het schooljaar 2021-2022 deel uitmaakten van de 'Kerngroep examen-secretarissen': de heer O. Belmir, de heer E. van Schaik, de heer F. Stoker en mevrouw M. van der Wel voor hun bijdrage aan de actualisering van dit reglement. Ook dankt het college van bestuur de heer M. Ruiten-berg, voor het doorvertalen van de bijdrage van de rectoren en eindverantwoordelijk schoolleiders in het voortgezet onderwijs aan dit reglement en mevrouw M. Quaak voor de inhoudelijke en procesbegeleiding van de jaarlijkse actualisering.

Het College van Bestuur stelt het Examenreglement jaarlijks vast, daaraan voorafgaand is instemming gevraagd aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voor de sector voortgezet onderwijs.

Rotterdam, 25 april 2022

Renata Voss

Voorzitter college van bestuur

Hoofdstuk 1 Algemene Bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- **de wet:** de Wet op het voortgezet onderwijs;
- **Onze Minister:** Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
- **inspectie:** de inspectie, bedoeld in art. 1 van de wet, (de Inspectie van het onderwijs);
- **ROD:** het register onderwijsdeelnemers (voorheen BRON);
- **het bevoegd gezag:** de Stichting Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR);
- **combinatiecijfer mavo/vmbo TL:** havo, vwo: het rekenkundig gemiddelde van de uitslag van de cijfers voor de becijferde 'kleine vakken'. Elk van deze cijfers telt even zwaar mee;
- **combinatiecijfer vmbo BB en KB:** het rekenkundig gemiddelde van de afgeronde se-eindcijfers van ten minste vier beroepsgerichte keuzevakken. Elk van deze cijfers telt even zwaar mee;
- **combinatiecijfer vmbo GL:** het gewogen gemiddelde van de eindcijfer voor het profielvak (SE en CSPE) en de beroepsgerichte keuzevakken, waarbij het eindcijfer voor het profielvak zo vaak meetelt als er beroepsgerichte keuzevakken zijn.
- **directeur:** de rector of directeur van een school;
- **vervanger van de directeur:** een directielid, niet zijnde een lid van de examencommissie, die door de directeur als zijn vervanger is aangewezen
- **kandidaat:** eenieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten;
- **gecommitteerde:** een gecommitteerde als bedoeld in artikel 1 van het Eindexamenbesluit;
- **school(locatie):** een openbare dagschool voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (een gymnasium, een atheneum of een lyceum), hoger algemeen voortgezet onderwijs, middelbaar algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs;
- **examensecretaris:** degene die door de directeur is aangewezen en samen met de directeur is belast met de organisatie van de school- en eindexamens, alsook de secretaris van het eindexamen in de zin van het Examenbesluit Voortgezet Onderwijs;
- **examinator:** degene die belast is met het afnemen van het examen;
- **eindexamen:** een examen zoals bedoeld in artikel 1 het Eindexamenbesluit;
- **schoolexamen:** de onderdelen van het examen, waarvoor de school de opgaven aanlevert;
- **centraal examen:** de examens die landelijk worden afgelegd en centraal worden bepaald (CE: centraal examen en CSPE: centraal schriftelijk en praktisch examen);
- **examendossier:** Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm;
- **vakken:** vakken, deelvakken, intersectorale programma's en andere programmaonderdelen;
- **profielwerkstuk:** het in artikel 3 en artikel 7 lid 9 van dit reglement bedoelde profielwerkstuk;
- **naar behoren afsluiten:** het beoordelen van een onderdeel van het schoolexamen met 'voldoende' of 'goed';
- **toets:** een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;
- **deeleindexamen:** een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken;

- **staatsexamencommissie:** een commissie als bedoeld in artikel 60 van de wet;
- **examencommissie:** door het bevoegd gezag ingestelde commissie bestaand uit een oneven aantal (minimaal drie) personeelsleden uit de school, waaronder een voorzitter, en nog minstens twee andere personeelsleden van de school. De examensecretaris kan deel uitmaken van de examencommissie. De directeur of diens vervanger mag geen deel uitmaken van de examencommissie;
- **herkansing:** het opnieuw dan wel alsnog deelnemen aan een onderdeel/-delen van het centraal examen of het schoolexamen;
- **herexamen:** het opnieuw dan wel alsnog deelnemen aan door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma;
- **examenstof:** de aan de kandidaat te stellen eisen;
- **ouders:** ouders, voogden of verzorgers;
- **Programma van toetsing en afsluiting (PTA):** nadere uitwerking van dit reglement per VO-school(locatie) voor enig examenjaar.
- **Rapportage:** een door de examenkandidaat behaald cijfers voor onderdelen van het school- en/of eindexamen, gepubliceerd in leerlingvolgsysteem Magister.

In dit reglement wordt de aanduiding mavo/vmbo-TL gebruikt. Dit sluit aan bij de schoolpraktijk, waarin de scholen die alleen de theoretische leerweg van het vmbo aanbieden, deze aanduiden als mavo. Scholen met een breed vmbo-aanbod spreken van vmbo TL (theoretische leerweg), vmbo BB (basisberoepsgerichte leerweg), vmbo KB (kaderberoepsgerichte leerweg), vmbo GL (gemende leerweg).

Vanwege de leesbaarheid is er in dit reglement gekozen voor de mannelijke persoonsvorm. Overal waar hij/hem staat, kan ook zij/haar gelezen worden.

Artikel 2 Afnemen eindexamen

1. De directeur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De directeur wijst uit het personeel één van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris.
3. De kandidaat wendt zich tot de directeur en/of de examensecretaris voor:
 - a. algemene informatie over het examen;
 - b. aanvragen vrijstelling;
 - c. verzoeken om herkansing en herexamen schoolexamen;
 - d. verzoeken om herkansing centraal examen;
 - e. inzage in examenwerk;
 - f. verklaringen over een afgelegd examen;
 - g. verzoeken om afwijking van de wijze van examineren;
 - h. verzoeken om spreiding van het examen.
 - i. verzoeken om vroegtijdig examen af te leggen

Artikel 3 Indeling eindexamen

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.

2. Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen en dat betrekking heeft op één of meer vakken van het eindexamen.
3. Het schoolexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet, en de gemengde leerweg, genoemd in artikel 10d van de wet, omvat mede een profielwerkstuk. De volzin van het tweede lid is van overeenkomstige toepassing. Het profielwerkstuk heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling het onderwijs volgt.

Artikel 4 Maatregelen bij onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. Onder onregelmatigheden wordt onder meer verstaan:
 - het niet op de uiterste inleverdatum inleveren van een praktische opdracht door een kandidaat;
 - indien een kandidaat ten behoeve van een mondeling schoolexamen op een in het PTA of bijlagen van het PTA vermeld tijdstip geen leesdossier inlevert;
 - indien een kandidaat ten behoeve van een mondeling schoolexamen een definitieve lijst inlevert, die niet aan de gestelde eisen voldoet;
 - indien een kandidaat een handelingsdeel op de vastgestelde einddatum niet “naar behoren” heeft afgerond;
 - het niet volgens de regels inleveren van het school- of eindexamenwerk
 - het plegen van plagiaat;
 - (andere) onregelmatigheden die beschreven worden in het schoolreglement en of het PTA.
-
3. Voordat een beslissing op grond van lid 1 van dit artikel wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De directeur deelt zijn beslissing, met redenen omkleed, mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het zevende lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, indien deze minderjarig is, alsmede aan de inspectie.
4. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, of het centraal examen,
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,

- d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

5. De examencommissie kan in samenspraak met een examinerator passende maatregelen van minder vergaande aard aan de directeur voorstellen ten aanzien van de kandidaat die zich tijdens het schoolexamen niet gedraagt zoals redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Het is aan de directeur om hierover te besluiten.
6. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
7. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken. Stichting BOOR heeft de commissie van beroep eindexamens ingesteld. Deze commissie bestaat uit drie leden, die benoemd zijn door het bevoegd gezag, in overleg met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voortgezet onderwijs en het College van Schoolleiders van het openbaar voortgezet onderwijs te Rotterdam
8. In overeenstemming met [artikel 30a van de wet](#) wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

Beroep kan per mail worden ingediend:

Commissie van Beroep Eindexamen:

commissie_van_beroep_eindexamen@stichtingboor.nl

(commissie_van_beroep_eindexamen@stichtingboor.nl)

t.a.v. de ambtelijk secretaris

Onder vermelding van de naam van de school(locatie) waar het examen is afgelegd.

Indien van toepassing, wordt tevens gevraagd een kopie van het toepasselijke PTA mee te zenden.

9. Indien er sprake is van diefstal, of verlies van onderdelen van het examendossier - zolang deze nog niet beoordeeld zijn -, die door de examenkandidaten worden beheerd, zullen de betreffende onderdelen opnieuw moeten worden gemaakt.

Artikel 5 Geheimhouding

1. Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit reglement de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Hoofdstuk 2 Inhoud van het Examen

Artikel 6 Eindexamenvakken

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 7 tot en met 26 van het Eindexamenbesluit vo in welke vakken zij eindexamen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van een of meer andere scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden. Voor wie niet als leerling is ingeschreven geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen tot het examen in die vakken toelaat.
2. De kandidaten kunnen voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen.

Hoofdstuk 3 Regeling van het Schoolexamen

Artikel 7 Programma van toetsing en afsluiting (PTA)

1. Jaarlijks vóór 1 oktober wordt per school(locatie) een programma van toetsing en afsluiting (PTA) vastgesteld. Dit programma bestaat uit twee delen:
 - a. een algemeen gedeelte waarin in ieder geval vermeld staat:
 - het moment van aanvang en afsluiting van het schoolexamen;
 - regeling in geval van verhindering of te laat komen, als bedoeld in artikel 10 van dit reglement;
 - regeling hoe te handelen in geval de kandidaat praktisch werk te laat inlevert;
 - regeling in geval van herkansing als bedoeld in artikel 11 van dit reglement;
 - de geschillenprocedure als bedoeld in artikel 12 van dit reglement;
 - een regeling over het gebruik van schrijfgerei en hulpmiddelen;
 - dat en wanneer het algemene deel ter instemming is voorgelegd aan de mr van de school.
 - b. een gedeelte met de regelingen per vak, waarin in ieder geval zijn opgenomen:
 - het programma per vak, gespecificeerd per onderdeel, met verwijzing naar de eindtermen;
 - de wijze waarop wordt getoetst en de duur van de toetsen;
 - de wijze waarop elk onderdeel beoordeeld wordt;
 - de weging van de onderdelen van het schoolexamen en de berekening van het eindresultaat.

2. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de directeur vóór 1 oktober toegezonden aan de inspecteur en ter inzage gelegd voor de kandidaten.
3. Op een door de directeur te bepalen tijdstip vóór 1 oktober krijgen alle kandidaten een programma van toetsing en afsluiting uitgereikt. Dit kan ook op digitale wijze plaatsvinden.
4. In zowel vwo, havo als mavo/vmbo wordt voor de School Examen Onderdelen per betreffend leerjaar een programma van toetsing en afsluiting vastgesteld. De leerlingen dienen dan vóór 1 oktober van dat leerjaar het betreffende PTA te ontvangen.

Artikel 8 Inrichting schoolexamen

1. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken waarin de kandidaat examen aflegt.
2. Het schoolexamen in de examenvakken wordt gehouden overeenkomstig hetgeen voor elk vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven. Het schoolexamen wordt in een examendossier vastgelegd.
3. Het schoolexamen havo en mavo/vmbo kan gespreid zijn over twee schooljaren en het schoolexamen vwo kan gespreid zijn over drie schooljaren.
4. Het schoolexamen voor een vak waarin ook centraal examen wordt afgelegd wordt tijdig en in overeenstemming met toepasselijke wet- en regelgeving en conform de aanwijzingen in “Examenblad.nl” afgesloten. In het PTA geeft de school(locatie) een nadere planning aan, met als doel de (eind)examenkandidaten te informeren hoe de betreffende (school)locatie de planning heeft geregeld. In een uitzonderlijk geval kan de directeur een kandidaat, die het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor het begin van het eerste tijdvak, toestemming verlenen het schoolexamen in dat vak af te sluiten voor het centraal examen in dat vak, doch na aanvang van het eerste tijdvak.
5. Voor mavo/vmbo GL en TL geldt, dat het schoolexamen voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd en, voor zover van toepassing, het profielwerkstuk uiterlijk moeten zijn afgesloten op een datum die wordt bepaald door de datum waarop deze cijfers via “ROD” moeten zijn aangeleverd.
6. Als een kandidaat het schoolexamen voor een of meer vakken van het centraal examen door buitengewone omstandigheden niet op tijd heeft afgerond, wordt hij uitsluitend voor die vakken verwezen naar het tweede en eventueel het derde tijdvak.
7. Van iedere beoordeling die bij het behalen van het eindoordeel over een kandidaat meetelt, stelt de examinerator de kandidaat zo spoedig mogelijk in kennis. De school kan van deze regel afwijken en in geval van een toetsperiode voor schoolexamens bepalen dat de resultaten pas na afloop van deze periode bekend worden gemaakt.

8. Het cijfer van een toets wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopend van 1 tot en met 10 met daartussen liggende cijfers met één decimaal. Het eindcijfer van het schoolexamen (eveneens uit een schaal van 1 tot en met 10 met daartussen liggende cijfers met één decimaal) is het gewogen gemiddelde van beoordelingen voor de verschillende proeven waaruit het schoolexamen van een vak bestaat.
- In het programma van toetsing en afsluiting is per vak een regeling opgenomen, waarbij aan de beoordelingen van de verschillende onderdelen een bepaald gewicht wordt toegekend. Indien het gemiddelde een cijfer van twee decimalen is, wordt het cijfer op één decimaal nauwkeurig afgerond.
- Als het een vak betreft dat geen CS(P)E kent, dan wordt het decimaalloze eindcijfer als volgt bepaald. Het cijfer voor de komma wordt met 1 verhoogd als de afgeronde eerste decimaal 5 of hoger was.
- Indien een kandidaat in één vak door twee of meer leraren is geëxamineerd, bepalen deze in onderling overleg het cijfer voor de toets van het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen.
9. In afwijking van het achtste lid, worden, waar het een profielenopleiding betreft, het (deel)vak culturele en kunstzinnige vorming (havo 5 en vwo 6), het (deel)vak maatschappijleer uit het gemeenschappelijk deel en het profielwerkstuk beoordeeld als combinatiecijfer. Het PTA van de betreffende school(locatie) kan bepalen dat meer (deel)vakken deel uitmaken van het combinatiecijfer. Het (deel)vak lichamelijke opvoeding wordt beoordeeld met een eindcijfer 'Voldoende' of 'Goed'.
10. In afwijking van het achtste lid wordt het profielwerkstuk in een leerwegenopleiding, beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende deelvakken resp. het desbetreffende profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier.
11. In afwijking van het achtste lid worden het profielwerkstuk en de vakken 'Kunstvakken 1 inclusief culturele en kunstzinnige vorming' en lichamelijke opvoeding' vmbo TL en GL/mavo naar behoren afgesloten. De beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier.

Artikel 9 Examendossier

1. Het schoolexamen voor het vwo, het havo en het mavo/vmbo bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm.
2. Het beheer van het examendossier is als volgt geregeld:
 - a. de examencommissie is verantwoordelijk voor het centraal beheer per leerling van de gevolgde vakken met de bijbehorende studielast en resultaten;

- b. de kunstdocent/-coördinator is gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het kunstdossier;
- c. de docenten Nederlands en Moderne Vreemde talen zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het dossier geïntegreerd literatuuronderwijs;
- d. de docenten Nederlands en Moderne Vreemde talen zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het lees-en schrijfdossier van hun vak;
- e. de vakdocenten zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van rapportages, schriftelijke toetsen, werkstukken en fotovideomateriaal van niet te archiveren werkstukken van leerlingen vanaf het moment dat de leerling deze ter beoordeling aanbiedt tot het moment dat deze aan de leerlingen worden geretourneerd, en de resultaten zijn geautoriseerd;
- f. als leerlingen en/of ouders niet reclameren binnen 5 werkdagen na het uitkomen van een rapportage, dan is daarmee de autorisatie een feit.
- g. Voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de directeur aan de kandidaat, voor zover van toepassing: een overzicht van behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier, een overzicht van de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen, de beoordeling voor de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld en de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.
- h. De directeur draagt er zorg voor dat de Schoolexamenlijst, die aan ROD wordt verstrekt, daaraan voorafgaand wordt ondertekend door de leerling.

Artikel 10 Te laat komen en verhindering

1.
 - a. alle kandidaten zijn verplicht, alle voor hen vastgestelde onderdelen van het schoolexamen af te leggen, als voorwaarde voor deelname aan het CSE;
 - b. als een kandidaat zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, dan is er sprake van een onregelmatigheid en zijn de bepalingen van artikel 4 van dit reglement van toepassing.
2. Een kandidaat dient ervoor te zorgen, dat hij bij elk onderdeel van het schoolexamen van elk van zijn eindexamenvakken op tijd aanwezig is.
3. Indien een kandidaat - om welke redenen dan ook- te laat komt of absent is bij een onderdeel of onderdelen van het schoolexamen, dan kan hij betreffend(e) onderdeel/onderdelen opnieuw afleggen ten koste van een herkansingsmogelijkheid.
4. Aan niet afgelegde onderdelen wordt door de directeur voorlopig het cijfer 1 of "code inhaal" uit leerlingvolgsysteem Magister toegekend.
5. Nadere bepalingen bij te laat komen:
 - a. komt een kandidaat te laat bij een schriftelijk onderdeel van het schoolexamen dan mag hij uiterlijk tot een half uur na aanvang nog worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt. Bij te laat komen van meer dan een half uur mag de kandidaat niet meer worden toegelaten;

- b. komt een kandidaat te laat bij de voorbereiding van een mondeling af te leggen onderdeel dan mag hij in de resterende tijd zich alsnog voorbereiden. Verschijnt hij in het geheel niet bij de voorbereiding, dan moet het onderdeel zonder voorbereiding worden afgelegd;
 - c. bij te laat komen bij een mondeling onderdeel of luistertoets van het schoolexamen, wordt de leerling die te laat is gekomen niet meer toegelaten;
 - d. in gevallen waarbij melding wordt gedaan aan de directeur beslist deze over de verdere gang van zaken.
6. Indien een kandidaat door ziekte of een andere dwingende reden, niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger, absoluut verhinderd is aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, stelt hij of zijn wettelijke vertegenwoordiger de directeur of de examensecretaris van de afdeling waartoe de betrokken kandidaat behoort, zo vroeg mogelijk vóór de aanvang van bedoelde toets, of ander onderdeel van het schoolexamen, in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor. Deze mededeling moet zo spoedig mogelijk worden gevolgd door een aan de directeur gerichte ondertekende brief, die binnen vijf dagen ontvangen moet zijn. En waarin in vermeld staan:
- a. naam en adres van de kandidaat;
 - b. datum van de gemiste proef en het desbetreffende vak;
 - c. de reden van de absentie/verhindering;
 - d. in geval van een dringende reden voor de absentie dan ziekte of ongeval: een duidelijke omschrijving van die reden of oorzaak.
7. Indien het bericht van verhindering als bedoeld in lid 6 niet vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen wordt gegeven, dient de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger tevens genoegzame bewijzen te leveren van de onmogelijkheid vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen bedoeld bericht te geven; zonder deze bewijzen wordt de afwezigheid gezien als een onregelmatigheid. (zie ook lid 1 van dit artikel).
8. De directeur kan voor het beoordelen van de geldigheid van de reden van de absentie het overleggen van nadere bewijsstukken verlangen.
Bijv. In geval van ziekmelding van een kandidaat heeft de kandidaat de verplichting een consultatiebewijs van de behandelend geneesheer te tonen en heeft de directeur het recht een controlerend geneesheer in te schakelen, dan wel een huisbezoek bij de betreffende kandidaat af te (laten) leggen.
9. De directeur of de examensecretaris onderzoekt de mogelijkheid de kandidaat volgens de geldende regels op de vastgestelde tijd, doch op een andere dan de vastgestelde plaats het onderdeel van het schoolexamen te laten afleggen; is naar zijn oordeel deze mogelijkheid in redelijkheid aanwezig, dan wordt aan de kandidaat geen uitstel van bedoeld onderdeel van het schoolexamen toegestaan.

10. Indien de directeur ervan overtuigd is dat de kandidaat geen mogelijkheid had om een onderdeel van het schoolexamen op de vastgestelde plaats en tijd af te leggen, dan wordt de kandidaat de gelegenheid geboden een extra herkansing voor het betreffende onderdeel op een ander moment af te leggen.
11. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de directeur of de examensecretaris, de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald.
Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten behoudt het tot dan toe gemaakte werk zijn geldigheid.
Uitsluitend in bijzondere gevallen kan de directeur het gemaakte werk ongeldig verklaren.
Een kandidaat die vóór de zitting onwel is, dient altijd contact met de examencommissie op te nemen over wel of geen deelname aan de zitting.
Een kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt dient dit altijd aan de surveillant te melden. Zonder deze melding kan achteraf beroep op onwel zijn niet worden geaccepteerd.
12. In bijzondere gevallen kan de directeur besluiten een in de schoolexamenregeling vastgesteld onderdeel van het schoolexamen uit te stellen voor alle daarbij betrokken kandidaten.
13. Indien een kandidaat door ziekte of andere externe factoren niet in staat is een praktische opdracht op de uiterste inleverdatum in te leveren, stelt de kandidaat de school hiervan zo snel mogelijk en voor de uiterste inleverdatum op de hoogte en kan in overleg met de betrokken docent en de examen-secretaris een andere uiterste inleverdatum vastgesteld worden. Hierbij is artikel 10.6 van dit reglement van toepassing.
14. Technische mankementen (bijv. defecte printers of slechte wifi) gelden niet als excuus voor het te laat inleveren.

Artikel 11 Herkansing en herexamen

1.
 - a. een kandidaat die examen vwo, havo, mavo/vmbo aflegt, heeft het recht aan 1 of meer herkansingen voor het schoolexamen deel te nemen;
 - b. het aantal herkansingen per leerjaar bedraagt minimaal 1 van het totale aantal herkansbare toetsen. De school bepaalt, met inachtneming van dit minimum, het aantal herkansingen per leerjaar en de school bepaalt onder welke voorwaarden deze herkansingen kunnen worden afgelegd. Dit aantal herkansingen en de geldende voorwaarden worden vermeld in het PTA van dit jaar;
 - c. indien een kandidaat geen gebruik maakt van de herkansingen in een leerjaar, vervalt het recht op deze herkansingen na het afsluiten van het desbetreffende leerjaar;
 - d. in bijzondere gevallen kan de directeur extra herkansingen toekennen.
2.
 - a. als een kandidaat voor enig onderdeel van het schoolexamen aan een herkansing deelneemt, wordt bij de bepaling van het eindcijfer voor het schoolexamen voor het desbetreffende vak de hoogste van de beoordelingen meegeteld;

- b. de kandidaat moet zelf op de in het tijdschema examenklassen aangegeven tijd schriftelijk te kennen geven, dat hij voor een herkansing, overeenkomstig de onder 1. genoemde voorwaarden, in aanmerking wil komen;
 - c. de directeur bepaalt, zo nodig na overleg met de examinerator van het desbetreffende vak, op welk tijdstip de herkansing voor een bepaald onderdeel van dat vak zal plaatsvinden. Dit tijdstip wordt zo snel mogelijk aan de belanghebbende kandidaten meegedeeld.
- 3.
- a. onverminderd artikel 10 sub 1.b en artikel 11 sub 1 en 2, kan de kandidaat die examen vmbo, havo of vwo aflegt een vak, waarin alleen een schoolexamen wordt afgelegd, opnieuw afleggen middels een herexamen indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan zes;
Het aantal af te leggen herexamens wordt door de school bepaald. Dit aantal herexamens wordt vermeld in het PTA. Het herexamen omvat door de directeur aangegeven onderdelen van het examenprogramma. Deze bepaling is niet van toepassing op vakken waarvan het centraal examen om veiligheids- en gezondheidsredenen voor alle leerlingen (bijvoorbeeld als gevolg van de corona crisis) vervalt.
 - b. de directeur stelt vast hoe het cijfer van het in het vorige lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak;
 - c. het eerste tot en met derde lid zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de kandidaat die deeleindexamen aflegt.
4. Artikel 33 van het Examenbesluit is van toepassing.

Artikel 12 Belemmeringen en geschillenregeling

- 1. Indien een kandidaat tijdens de afname van een onderdeel van het schoolexamen meent te worden benadeeld door belemmeringen zoals het uitvallen van een koptelefoon bij een luistertoets of een onjuiste vraagstelling in de opgaven, dient hij dit te melden bij de surveillant. Indien een belemmering na afloop van het onderdeel wordt geconstateerd, dan dient de kandidaat dit zo spoedig mogelijk te melden bij de betrokken examinerator.
- 2. Na melding aan de surveillant respectievelijk de leraar/examinerator worden na het onderzoek zo nodig maatregelen getroffen.
- 3. Een kandidaat die het niet eens is met de getroffen maatregelen dan wel om andere redenen het niet eens is met de gang van zaken bij een bepaald onderdeel van het schoolexamen, kan binnen twee schooldagen schriftelijk bezwaar indienen bij de directeur.
- 4. De directeur doet binnen vijf schooldagen na de indiening uitspraak, nadat hij alle betrokkenen heeft gehoord. Hij stelt onverwijld de desbetreffende kandidaat schriftelijk op de hoogte van zijn uitspraak, onder vermelding van de mogelijkheid tot beroep bij de Commissie van Beroep als bedoeld in artikel 4, lid 7 van dit reglement. Dit beroep moet worden ingesteld binnen drie schooldagen. Tevens stelt hij de examinerator op de hoogte.

Artikel 13 Uitstel

1. Uitstel voor het maken van onderdelen van het schoolexamen om andere redenen dan ziekte kan uitsluitend in bijzondere gevallen worden verleend. Onverminderd blijft dan artikel 10 sub 1.b geldig.

Verzoeken daartoe worden zo spoedig mogelijk ingediend bij de examencommissie. De directeur beslist op dit verzoek.

Artikel 14 Vervanging directeur

1. Ten aanzien van de door de directeur te nemen beslissingen kan hij zich laten vervangen, behalve door personen die lid zijn van de examencommissie.

Hoofdstuk 4 Regeling van het Centraal Examen

Artikel 15 Centraal examen

1. Het centraal examen wordt afgenomen conform het bepaalde in Hoofdstuk IV en V van het Eindexamenbesluit.
2. Het bevoegd gezag kan een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen. Hetgeen is bepaald in de hoofdstukken IV en V van het Eindexamenbesluit is van toepassing.

Artikel 16a Organisatie van het centraal examen vwo, havo, mavo/vmbo TL en GL

1. Kandidaten kunnen alleen eindexamen doen in vakken waarvan zij het schoolexamen hebben afgerond.
2. Voor aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaten de eindbeoordelingen/cijfers van het schoolexamen en, voor zover van toepassing, het profielwerkstuk, bekend.
3. Deelname aan geplande toetsen is verplicht.
4. Het inleveren van werk behorend bij een praktische opdracht op of voor de uiterste inleverdatum is verplicht.

Artikel 16b Verhinderings bij centraal examen vwo, havo, mavo/vmbo TL en GL

1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de directeur is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de desbetreffende staatsexamencommissie zijn examen te voltooien

3. Om het onder lid 2 van dit artikel in gang te zetten, meldt de kandidaat zich zo spoedig mogelijk bij de directeur met het verzoek om in het derde tijdvak ten overstaan van de desbetreffende staatsexamencommissie zijn examen te voltooien. De directeur is verantwoordelijk voor het regelen van tijdige aanmelding van de kandidaat via de juiste procedure en het verstrekken van alle benodigde informatie.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mee aan de directeur.

Artikel 17: organisatie van de digitale flexibele eindexamens¹

1. Indien de kandidaat bij een zitting met wettige reden afwezig was, bepaalt de directeur op welk moment de zitting wordt ingehaald.
2. Indien de afdnamecondities van een examen een adequate beoordeling onmogelijk maken, kan de directeur contact opnemen met de inspectie. De inspectie kan dan besluiten dat het werk ongeldig wordt verklaard (wordt beschouwd als niet gemaakt) en niet wordt beoordeeld. De kandidaten die aan deze sessie deelnamen, hebben dan het recht de betreffende sessie opnieuw te maken / in te halen.
3. Het definitieve rooster voor CE en CSPE wordt uiterlijk twee weken vóór de afname schriftelijk door de directeur aan de kandidaten meegedeeld.
4. In een noodgeval kan worden besloten dat digitale flexibele CE's op papier worden gemaakt. In dat geval wordt dit zo spoedig mogelijk aan de betrokken leerlingen en hun ouders/verzorgers meegedeeld.²
5. In afwijking van de papieren CE's zijn de opgaven na afloop van het digitale flexibele eindexamen niet ter beschikking van de kandidaat. Bij het verlaten van de examenzaal mogen bovendien geen examendocumenten (zoals bv. kladpapier) worden meegenomen.
6. Papieren CE's kennen een tweede correctie door een docent van een andere school.
7. Het CSPE kent een tweede beoordelaar, aangewezen door de directeur.
8. Bij de flexibele en digitale centrale eindexamens voor BBL en KBL wordt de tweede correctie uitgevoerd door een andere docent, aangewezen door de directeur.
9. Tijdens de inzage van een gemaakt digitaal flexibel eindexamen mogen geen aantekeningen worden gemaakt.
10. Voor kandidaten bestaat de mogelijkheid tot inzage, maar omdat de opgaven na de afname niet openbaar zijn, moet inzage plaatsvinden in een besloten zitting. De kandidaat krijgt desgewenst inzage in de vragen, het correctievoorschrift/antwoordmodel, zijn eigen werk en de scores die per vraag zijn toegekend.

¹ (CE's op de niveaus BBL en KBL, en CSPE's op de niveaus BBL, KBL en GTL)

² Als de school hiervoor kiest: goed vastleggen op grond waarvan en door wie de keuze wordt gemaakt. Verder de bepaling vastleggen dat het definitieve rooster tijdig (vóór een door de directeur in samenspraak met de examencommissie te bepalen datum) door de directeur schriftelijk aan de kandidaten wordt meegedeeld

Artikel 18 Regels omtrent het centraal examen

1. De directeur, diens vervanger of de examensecretaris zorgt ervoor, dat de opgaven van het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van het examen waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.
2. Voor de aanvang van elk examen controleert de directeur, de examensecretaris, of de door hem aangewezen vervanger, of elke kandidaat aanwezig is.
3. De directeur van de school draagt er zorg voor dat in elk lokaal of examenruimte waar het werk gemaakt wordt, tenminste twee toezichthouders aanwezig zijn.
4. Na het openen van de pakketten met opgaven mag geen enkele mededeling over het werk aan de kandidaten worden gedaan, tenzij mededelingen door het CvTE aan de school zijn verstrekt.
5. Zij die bij het examen toezicht houden, maken over het verloop van het examen een proces-verbaal op.
6. Bij de aanvang van het examen worden de zich op de pakketten bevindende en daarvoor aangewezen gegevens door de directeur of diens vervanger opgelezen. Nadat deze gegevens in orde zijn bevonden, opent hij de pakketten in tegenwoordigheid van de kandidaten. Indien niet alle kandidaten in één examenruimte kunnen worden geplaatst, geschiedt het openen in één van de voor dit examen bestemde lokalen.
7. Onmiddellijk na het openen van de pakketten, worden de opgaven uitgedeeld en heerst er absolute stilte.
8. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de examenzitting tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert het werk in uiterlijk op het aangegeven eindtijdstip van deze examenzitting.
9. Gedurende het eerste uur van de examenzitting mogen de kandidaten het examenlokaal niet verlaten. Evenmin is dit het laatste kwartier van de examenzitting toegestaan.
10. Gedurende het examen worden de opgaven niet buiten de examenlokalen gebracht.
11. Indien de minister nadere richtlijnen ten aanzien van de in het voorgaande lid aangegeven handelwijze verstrekt, dan wordt gehandeld naar deze richtlijnen.
12. Het werk wordt met een ballpoint of vulpen met blauwe of zwarte inkt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school, tenzij door de commissie belast met de vaststelling van de opgaven ander papier verstrekt wordt. Dit geldt ook voor kladpapier.

13. De kandidaat vermeldt zijn naam en examennummer op het verstrekte papier.
14.
 - a. op het gebruik van boeken en andere hulpmiddelen is de voor het betreffende schooljaar vastgestelde Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens van toepassing;
 - b. het meenemen in het examenlokaal van andere dan de toegestane boeken en andere hulpmiddelen, alsook het dragen of meenemen van horloges is verboden;
 - c. in het examenlokaal mogen geen jassen en tassen worden meegenomen. Hetzelfde geldt voor elektronische communicatiemiddelen. Op de tafels mogen geen etuis of hoezen van rekenmachines aanwezig zijn.
15.
 - a. gedurende het examen is het de kandidaat niet toegestaan zich zonder toestemming van degenen die toezicht houden, het examenlokaal te verlaten;
 - b. een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de directeur of de door hem aangewezen vervanger of de kandidaat het werk mag hervatten. Indien dat zo is, kan de gemiste tijd aan het eind van de zitting worden ingehaald. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, meldt de directeur het voorval bij de Inspectie van het Onderwijs, onder meezending van het examenwerk van de betreffende kandidaat. Als de Inspectie van het Onderwijs beslist dat het gemaakte werk ongeldig is, mag de kandidaat in het tweede tijdvak dan wel het derde tijdvak van het centraal examen in het gemiste (onderdeel van een) vak opnieuw examen doen.
16. De kandidaat levert zijn werk in bij een van de toezichthouders. Aan het eind van de zitting controleert een van de toezichthouders of alle kandidaten hun werk hebben ingeleverd.
17. Voor aanvang van het examen maakt de directeur de kandidaten nadrukkelijk opmerkzaam op de voorschriften vastgelegd in dit examenreglement.
18. Indien een onregelmatigheid als bedoeld in artikel 4 wordt ontdekt na afloop van het schriftelijk examen, kunnen de directeur en de betrokken examiner(en) gezamenlijk de kandidaat het diploma en de cijferlijst onthouden of kunnen zij bepalen dat aan de betrokken kandidaat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen.
19. Indien de directeur en de examiner(en) besluiten een nieuw examen te laten afleggen, dient dit te geschieden door verwijzing naar het tweede of derde tijdvak.
20. Aan het einde van de zitting blijven de kandidaten zitten, totdat een toezichthouder het sein geeft om op te staan en het examenlokaal te verlaten.

Artikel 19 Correctie centraal examen

1.
 - a. De directeur, diens vervanger of de examensecretaris doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en met het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak.
 - b. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen, zoals vastgelegd in de Wet College voor toetsen en examens, toe. De examinerator zendt de score en het beoordeelde werk aan de examensecretaris.
2.
 - a. de examensecretaris draagt er in opdracht van de directeur zorg voor dat de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de correctievoorschriften en het proces-verbaal toekomen aan de betrokken gecommiteerde;
 - b. de gecommiteerde beoordeelt het werk onder toepassing van de regels voor het bepalen van de score.

Hoofdstuk 5 Uitslag, Herkansing en Diplomerings

Artikel 20 vaststelling score en cijfer centraal examen en eindcijfer eindexamen

A. Vaststelling score en cijfer centraal examen

1. De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
2. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score, bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de regels, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel e, van de Wet College voor toetsen en examens.

B. Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond. Dit betekent dat alleen naar boven wordt afgerond als het eerste cijfer achter de komma een 5 of hoger is.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet tevens een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 21 Vaststelling uitslag

1. De directeur en de examensecretaris stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van het bepaalde in artikel 48, alsook van het bepaalde in artikel 49, of artikel 50, en voor zover van toepassing artikel 52c van het Eindexamenbesluit.
2. De directeur en de examensecretaris stellen uit alle eindcijfers van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op, zodanig dat de op de lijst vermelde vakken een eindexamen vormen als bedoeld in de artikelen 11 tot en met 25 van het Eindexamenbesluit dat voldoet aan het bepaalde in artikel 49 en 50 van het Eindexamenbesluit.
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de directeur en de examensecretaris het eindcijfer van één of meer vakken niet bij de bepaling van de uitslag, na de kandidaat in de gelegenheid te hebben gesteld te worden gehoord.

Artikel 22 Herkansing centraal examen

1. Het recht op herkansing is vastgelegd in de artikelen 51 en 51a van het Examenbesluit.
2. De kandidaat die van het in lid 1 genoemde recht gebruik wenst te maken, stelt de directeur hiervan voor een door de directeur te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis.
3. De planning van de herkansingen wordt per school in het PTA geregeld.

Artikel 23 Diploma en cijferlijst

1. Onze minister stelt het model van de cijferlijst vast.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een volgens welomschreven voorschriften ingevulde cijferlijst uit.
3. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarin het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
4. Indien op grond van artikel 52a van het Eindexamenbesluit het *judicium cum laude* wordt toegekend, wordt dit op het diploma vermeld.
5. De directeur en de examensecretaris tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Hoofdstuk 6 Overige Bepalingen

Artikel 24 Afwijkende wijze van examineren

1. Op advies van de examencommissie kan de directeur toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. Artikel 55 van het Examenbesluit is van toepassing.
2. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. Artikel 55 van het Examenbesluit is van toepassing.

Artikel 25 Aanvullend reglement

1. De directeur van de school kan een aanvullend reglement opstellen dat geacht wordt deel uit te maken van dit examenreglement. Dit aanvullend reglement bevat aanvullende voorschriften en informatie ten behoeve van allen die betrokken zijn bij het examen dat wordt afgenomen door de school. Deze voorschriften mogen niet in strijd zijn met het Examenbesluit noch met dit reglement, voor zover dat wel het geval is prevaleren de hiervoor genoemde regelingen.

Artikel 26 Bewaren examenwerk

1. Het werk van het schoolexamen en het centraal examen van de kandidaten worden gedurende zes maanden na vaststelling van de uitslag van het centraal examen bewaard door de directeur en ligt ter inzage voor belanghebbende. Voor zover examenwerk in leerlingvolgsysteem Magister wordt opgeslagen, is dit eveneens gedurende 6 maanden na vaststelling van de uitslag ter inzage voor belanghebbende en wordt dit (op grond van artikel 6 bekostigingsbesluit WVO) gedurende 5 jaar na vaststelling bewaard. Na afloop van genoemde periodes wordt het werk vernietigd, met uitzondering van het school- en centraal examenwerk van leerlingen die gezakt zijn.
2. Onverminderd het bepaalde in lid 1 van dit artikel, draagt de directeur er zorg voor dat een volledige set van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

Artikel 27 Spreiding voltooiing eindexamen

1. Artikel 59 van het Examenbesluit is van toepassing.

Artikel 28 Slotbepaling

1. Bepalingen van dit reglement mogen niet in strijd zijn met het Eindexamenbesluit VO. Het Eindexamenbesluit VO en overige van toepassing zijnde wet- en regelgeving prevaleert.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 4 lid 7 van dit reglement beslist in alle gevallen, waarin noch het Eindexamenbesluit noch dit Examenreglement voorziet, het college van bestuur van Stichting BOOR (Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam).

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

- **Aanpassingen in het Programma van Toetsing en afsluiting**

De PTA's worden opgesteld onder voorbehoud van veranderingen, toevoegingen en bijzondere omstandigheden (b.v. corona). Indien het noodzakelijk blijkt te zijn om wijzigingen aan te brengen in het PTA dan zal hierover tijdig worden gecommuniceerd naar de Inspectie, vakdocenten, leerlingen en ouders/verzorgers. Indien de overheid aanvullende maatregelen heeft getroffen t.a.v. het examentraject zal de school deze richtlijnen altijd opvolgen.

PROGRAMMA VAN **T**OETSING EN **A**FSLUITING **PER VAK**

N.B:

- Het is mogelijk dat er bij een aantal vakken een nadere verduidelijking van het Programma van Toetsing en Afsluiting wordt uitgedeeld aan de leerlingen. Het is belangrijk goed kennis te nemen van alle informatie die wordt aangereikt.
- Verwijzingen in het PTA naar studiewijzers b.v. Kunstvakken (inclusief CKV), ELO van Magister hebben een PTA rechtsgeldigheid.

Legenda PTA per vak:

SE/CE = schoolexamen/centraal examen s =schriftelijk mon = mondeling po = praktische opdracht v= video opdracht c = cijfer nb = naar behoren (beoordeling V of G) HD = handelingsdeel DSE – deelschoolexamen TW1-5 = toetsweek 1-5 GTW = GSE toetsweek WB = woordenboek
--

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING											
Cohort	2022	Vak		Leerjaar		Afdeling					
Cursus	2022-2023	NEDERLANDS		3		MAVO					
inhoud		examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom-code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
										c=cijfer nb=naar behoren	
Leesvaardigheid (H1 t/m H6 Nieuw Nederlands)		K2, K3, K6, V3	SE/CE	DSE1	s	60	TW1	2	ja	c	**
Debat (mondelinge argumentatie- en presentatievaardigheid m.b.t. actuele stellingen)		K5, V1	SE	DSE2	mon	20	TW2	1	ja	c	**
Schrijfvaardigheid: artikel + zakelijke e-mail		K7, V2	SE/CE	DSE3	s	75	TW3	2	ja	c	**
Verhaalanalyse (kenmerken van fictie en literatuur, toegepast op een kort verhaal)		K6, K8, V3	SE	DSE4	s	60	TW4	1	ja	c	**
Fictie: mondeling examen over drie leesboeken + twee korte verhalen en de drie verwerkingsopdrachten uit het handelingsdeel		K5,K8, V3	SE	DSE5	mon	20	TW5	1	nee	c	n.v.t.
Voortschrijdend gemiddelde DSE				TDSE				***			
Leesvaardigheid		K2, K3, K6, V3	SE/CE	GSE	s	90	GTW	1	ja	c	**
*** Eindcijfer (TDSE x3 + GSE x1) : 4				EIND				***			
HANDELINGSDELEN											
Fictie verwerkingsopdrachten: bij elk van de drie gelezen boeken maakt de leerling een schriftelijke verwerkingsopdracht. Deadline inleveren: alle (3) verwerkingsopdrachten uiterlijk: vrijdag 12 mei 2023		K5,K8,V3	SE	HD31	s	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Bijzonderheden:		** Toegestane hulpmiddelen, een woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke toetsen.									
		Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak									

32

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING											
Cohort	2022	Vak	Leerjaar		Afdeling						
Cursus	2022-2023	DUITS	3		MAVO						
Inhoud	examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom- code	toets- vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling		** toegestane hulpmiddelen
									c=cijfer		
									nb=naar behoren		
Kennis- en vaardigheidstoets a.d.h.v.M3-boek Kapitel 1 (gramm. / woordenschat / lees- en schrijfvaardgheid / Redemittel)	MVT/K/1,2,3,4,7 MVT/V/1,3,4,5	SE/CE	DSE1	s	45	TW1	1	ja	c		**
Kennis- en vaardigheidstoets a.d.h.v. M3-boek Kapitel 2 (gramm. / woordenschat / lees -en schrijfvaardgheid / Redemittel)	MVT/K/1,2,3,4,7 MVT/V/1,3,4,5	SE/CE	DSE2	s	45	TW2	1	ja	c		**
Kennis- en vaardigheidstoets a.d.h.v. Kapitel 3 & 4 (gramm. / woordenschat / lees- en schrijfvaardgheid /Redemittel)	MVT/K/1,2,3,4,7 MVT/V/1,3,4,5	SE/CE	DSE3	s	60	TW3	1	ja	c		**
Kijk- en luistervaardigheidstoets a. d. h. v. Kapitel 1 & 4 (woordenschat / Redemittel) Afname: in de maand februari	MVT/K/1,2,3,5,7 MVT/V/3,4,5	SE	DSE4	s	45	nee	1	ja	c		**
Kennis- en vaardigheidstoets a.d.h.v. Kapitel 5 & 6 (gramm. / woordenschat / lees- en schrijfvaardgheid / Redemittel)	MVT/K/1,2,3,4,7 MVT/V/1,3,4,5	SE/CE	DSE5	s	60	TW5	1	ja	c		**
Spreekvaardigheidstoets a. d. h. v. Kapitel 2 & 5 (woordenschat / Redemittel) Afname: in de maand juni	MVT/K/1,2,3,6 MVT/V/3,4,5	SE	DSE6	mon	15	nee	1	ja	c		**
Voortschrijdend gemiddelde DSE			TDSE				***				
Leesvaardigheid	MVT/K/2,3,4 MVT/V/1,3,4,5	SE/CE	GSE	s	90	GTW	1	ja	c		** / WB Du-Ne
*** Eindcijfer (TDSE x3 + GSE x1) : 4			EIND				***				
Bijzonderheden: ** Toegestane hulpmiddelen, een woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke toetsen.											
Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

Cohort	2022	Vak	Leerjaar	Afdeling						
Cursus	2022-2023	ENGELS	3	MAVO						
inhoud	examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom-code	toetsvorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
									c=cijfer nb= naar behoren	
Boek A: Unit 1: Alle woorden, zinnen en grammatica blz. 51 t/m 59; leesvaardigheid	K4, V1	SE/CE	DSE1	s	60	TW1	1	ja	c	**
Boek A: Unit 2: Alle woorden, zinnen(alleen blz. 114/115) en grammatica blz. 109 t/m 116; Onregelmatige werkwoorden blz. 190-191; Kort verslag schrijven n.a.v. leestekst	K4, K7, V1	SE/CE	DSE2	s	60	TW2	1	ja	c	**
Boek A: Unit 3: Alle woorden, zinnen(alleen blz. 175) en grammatica blz. 169 t/m 176; Onregelmatige werkwoorden blz. 190-191; informele brief schrijven	K7	SE	DSE3	s	60	TW3	1	ja	c	**
Boek B: Unit 4. Alle woorden, zinnen en grammatica blz. 59 t/m 66; grammatica unit 6 blz. 173+180; leesvaardigheid	K4, V1	SE/CE	DSE4	s	60	TW4	1	ja	c	**
Boek B: Unit 5. Alle woorden, zinnen(alleen blz. 120) en grammatica blz. 115 t/m 122; grammatica unit 6 blz 177; formele brief schrijven	K7	SE	DSE5	s	60	TW5	1	ja	c	**
Voortschrijdend gemiddelde DSE			TDSE				***			
Leesopdrachten CITO GL/TL niveau	K3, K4, V1	SE/CE	GSE	s	90	GTW	1	ja	c	**/WB Engels - Nederlands
*** Eindcijfer (TDSE x3 + GSE x1) : 4			EIND				***			

Bijzonderheden: ** Toegestane hulpmiddelen, een woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke toetsen.

[Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.](#)

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING											
Cohort	2022	Vak	Leerjaar		Afdeling						
Cursus	2022-2023	AARDRIJKSKUNDE	3		MAVO						
inhoud	examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom-code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling		** toegestane hulpmiddelen
									c=cijfer	nb=naar behoren	
H1 Arm en rijk (§1.1 t/m §1.6)	K1,K2,K3,K7,V8	SE	DSE1	s	45	TW1	1	ja	c		**
H1 Arm en rijk (§1.7 t/m §1.12)	K1,K2,K3,K7,V4,V8	SE	DSE2	s	60	TW2	1	ja	c		**
H2 Bronnen van energie (§2.1 t/m §2.7)	K1,K2,K3,K5,V8	SE	DSE3	s	60	TW3	1	ja	c		**
H2 Bronnen van energie (§2.8 t/m §2.12)	K1,K2,K3,K5,V2,V8	SE	DSE4	s	60	TW4	1	ja	c		**
H3 Grenzen en identiteit (§3.1 t/m §3.7)	K1,K2,K3,K9,V8	SE	DSE5	s	60	TW5	1	ja	c		**
# Praktische opdracht: deadline 9 juni 2023	V7	SE	DSE6	s	n.v.t.	nee	1	nee	c		
Voortschrijdend gemiddelde DSE			TDSE				***				
H1 Arm en rijk (§1.1 t/m §1.12), H2 Bronnen van energie (§2.1 t/m §2.12), H3 Grenzen en identiteit (§3.1 t/m §3.12)	K1,K2,K3,K5,K7,K9,V2,V4,V6,V8	SE	GSE	s	90	GTW	1	ja	c		**
*** Eindcijfer (TDSE x3 + GSE x1) : 4			EIND				***				
Bijzonderheden: # Praktische opdracht: een duidelijke omschrijving van de eisen waaraan de praktische opdracht moet voldoen wordt door de lesgevende docent aan de ** Toegestane hulpmiddelen, een woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke toetsen. Maatregelen met betrekking tot het niet naleven van deadlines, zie examenreglement B.O.O.R. artikel 4 Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

Cohort	2022	Vak	Leerjaar		Afdeling						
Cursus	2022-2023	GESCHIEDENIS	3		MAVO						
inhoud		examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom- code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
										c=cijfer	
										nb=naar behoren	
H1 De industriële samenleving in Nederland §1 t/m §3		K1,2,3,6,7,8,9	SE/CE	DSE1	s	45	TW1	1	ja	c	**
H2 Sociale zekerheid in Nederland §1 t/m §4		K1,2,3,6,7,10	SE/CE	DSE2	s	45	TW2	1	ja	c	**
H3 Nederland en Indonesië §1 t/m §3		K1,2,3,4,5	SE/CE	DSE3	s	45	TW3	1	ja	c	**
H4 De Tweede Wereldoorlog §1 t/m §4		K1,2,3,10	SE/CE	DSE4	s	45	TW4	1	ja	c	**
H5 De Koude Oorlog §1 t/m §3		K1,2,3,9	SE/CE	DSE5	s	45	TW5	1	ja	c	**
VLOG Monument, deadline 12 mei 2023		K1,2,3,9,V7	SE/CE	DSE6	mon	n.v.t.	nee	1	nee	c	Smartphone
Presentatie, keuze uit hoofdstuk 3,4,5: Deadline 19 juni 2023		K1,2,3,9,V7	SE/CE	DSE7	mon	n.v.t.	nee	1	nee	c	Beeld/ PowerPoint
Voortschrijdend gemiddelde DSE				TDSE				***			
H3 Nederland en Indonesië §1 t/m §3 H4 De Tweede Wereldoorlog §1 t/m §4 H5 De Koude Oorlog §1 t/m §3		K4,9,10, V1,6,7,8,9	SE/CE	GSE	s	60	GTW	1	ja	c	**
*** Eindcijfer (TDSE x3 + GSE x1) : 4				EIND				***			

Bijzonderheden:

**** Toegestane hulpmiddelen, een woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke toetsen.**
Maatregelen met betrekking tot het niet naleven van deadlines, zie examenreglement B.O.O.R. artikel 4
[Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.](#)

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

Cohort	2022	Vak	Leerjaar		Afdeling						
Cursus	2022-2023	BIOLOGIE	3		MAVO						
inhoud		examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom- code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
										c=cijfer	
										nb=naar behoren	
Thema 1 organen en cellen		K1,K2,K3,K4,V4	SE/CE	DSE1	s	60	TW1	1	ja	c	# rekenmachine
Thema 2 voortplanting en ontwikkeling		K1,K2,K3,K12,V4	SE/CE	DSE2	s	60	TW2	1	ja	c	
Thema 3 erfelijkheid		K1,K2,K3,K13,V4	SE/CE	DSE3	s	60	TW3	1	ja	c	
Thema 4 + 5 ordening en evolutie + gedrag		K1,K2,K3,K5,K6, V2, K13, V4	SE/CE	DSE4	s	60	TW4	1	ja	c	
Thema 6+ 7 Ecologie en Duurzaam leven		K1,K2,K3,K6, K7, V4	SE/CE	DSE5	s	60	TW5	1	ja	c	
PO1: Werkstuk erfelijke afwijkingen deadline 23 december 2022		K1,K2,V3,V4	SE/CE	DSE6	po	n.v.t.	nee	1	nee	c	
PO2: Onderzoek Bacteriekweek - inleveren via ELO - deadline 24 februari 2023											
Voortschrijdend gemiddelde DSE				TDSE				***			
Thema 1 t/m 8		K1,K2,K3,K4,K5,K6,K 8,K11,K12,K13, V2,V3,V4	SE/CE	GSE	s	90	GTW	1	ja	c	# rekenmachine
*** Eindcijfer (TDSE x3 + GSE x1) : 4				EIND				***			

Bijzonderheden:

DSE6: Het gemiddelde van PO1 en PO2 vormen samen DSE6 / een duidelijke omschrijving van de eisen waaraan de praktische opdracht moet voldoen wordt door de lesgevende docent aan de examenkandidaat schriftelijk medegedeeld.

**** Toegestane hulpmiddelen, een woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke toetsen.**

Grafische rekenmachine is NIET toegestaan.

Maatregelen met betrekking tot het niet naleven van deadlines, zie examenreglement B.O.O.R. artikel 4

[Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.](#)

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING											
Cohort	2022	Vak	Leerjaar		Afdeling						
Cursus	2022-2023	WISKUNDE	3		MAVO						
inhoud	examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom-code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling		** toegestane hulpmiddelen
									c=cijfer	nb=naar behoren	
H1 Procenten H4 Statistiek	K1,2,3,5,8,V4	SE/CE	DSE1	s	60	TW1	1	ja	c		** / geodriehoek Koershoekmeter passer, # rekenmachine
H2 Meetkunde en H7 Oppervlakte en inhoud	K1,2,3,5,6,8, V1,V2,V3,V4	SE/CE	DSE2	s	60	TW2	1	ja	c		
H3 Formules en Grafieken H9 Grafieken en vergelijkingen	K1,2,3,4,5,7,8, V1,V2,V3,V4	SE/CE	DSE3	s	60	TW3	1	ja	c		
H5 Goniometrie H10 Goniometrie	K1,2,3,4,5,6,8, V1,V2,V3,V4	SE/CE	DSE4	s	60	TW4	1	ja	c		
H6 Verschillende verbanden H8 Getallen	K1,2,3,4,5,6,8, V1,V2,V3,V4	SE/CE	DSE5	s	60	TW5	1	ja	c		
Voortschrijdend gemiddelde DSE			TDSE				***				
H1 t/m H10	K1,2,3,4,5,6,7,8, V1,V2 V3,V4	SE/CE	GSE	s	90	GTW	1	ja	c		
*** Eindcijfer (TDSE x3 + GSE x1) : 4			EIND				***				
REKENEN											
Rekentoets 2F	2F	SE	R2F	s	60	nee	n.v.t.	ja	c		*
Bijzonderheden: Rekenen wordt geïntegreerd in het vak wiskunde. In elke DSE-toets worden er rekenvaardigheden opgenomen uit de vier domeinen (Getallen en getalbegrip, Meten en meetkunde, Verhoudingen en Verbanden). Per vraag wordt duidelijk aangegeven of het een rekenvraag betreft. De leerlingen krijgen een overzicht van hun rekenscores bij elke DSE en deze worden door de vakdocent bijgehouden per domein. De docent kan de leerling vertellen op welke domeinen hij goed of minder goed scoort en biedt daar ondersteuning. In de loop van het schooljaar wordt een aparte rekentoets R2F afgenomen. De GSE toets bevat geen rekenvaardigheden. * R2F: De rekentoets R2F bestaat uit 2 onderdelen; een onderdeel zonder en een onderdeel met gebruik van een rekenmachine. ** Toegestane hulpmiddelen, een woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke toetsen. # Grafische rekenmachine is NIET toegestaan Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING											
Cohort	2022	Vak	Leerjaar		Afdeling						
Cursus	2022-2023	NATUURKUNDE (NSE)	3		MAVO						
inhoud	examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom-code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling		** toegestane hulpmiddelen
									c=cijfer	nb=naar behoren	
Boek 3; H1: Elektriciteit	K1,K2,K3,K5	SE/CE	DSE1	s	45	TW1	1	ja	c		** / Binas ,liniaal, geodriehoek, # rekenmachine
Boek 3; H3:Krachten en alleen aantekeningen van → H2:Het Weer, H5:Licht, H8:Atomen en Straling (en H1)	K1,K2,K3,K5, K6,K7,K9,K10, K11,K12,V4	SE/CE	DSE2	s	60	TW2	1	ja	c		
Boek 3; H4:Stoffen, H6:Warmte (en H1,2,3,5 en 8)	K1,K2,K3,K4,K5, K6,K7,K9,K10, K11,K12,V4	SE/CE	DSE3	s	60	TW3	1	ja	c		
Boek 3; H7:Materialen (en H1 t/m H6 en H8) Boek 4; H10:Krachten	K1,K2,K3,K4,K5, K6,K7,K9,K10, K11,K12,V2,V4	SE/CE	DSE4	s	60	TW4	1	ja	c		
Boek 4: H11:Energie (en Boek4 H10 en Boek3)	K1,K2,K3,K4,K5, K6,K7,K9,K10, K11,K12,V2,V4	SE/CE	DSE5	s	60	TW5	1	ja	c		
Voortschrijdend gemiddelde DSE			TDSE				***				
Boek3; H1 t/m H8 Boek4; H10 en H11	K1,K2,K3,K4,K5, K6,K7,K9,K10, K11,K12,V2,V4	SE/CE	GSE	s	90	GTW	1	ja	c		
*** Eindcijfer (TDSE x3 + GSE x1) : 4			EIND				***				
Bijzonderheden: ** Toegestane hulpmiddelen, een woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke toetsen. # Grafische rekenmachine is NIET toegestaan Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

Cohort	2022	Vak	Leerjaar	Afdeling						
Cursus	2022-2023	SCHEIKUNDE (NST)	3	MAVO						
inhoud	examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom- code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
									c=cijfer nb=naar behoren	
H1: Scheikunde, een wetenschap	K1,K2,K3,K4	SE/CE	DSE1	s	45	TW1	2	ja	c	** / # rekenmachine
H2: Water (en H1)	K1, K2, K3, K4, K6, K7, V1	SE/CE	DSE2	s	45	TW2	2	ja	c	
H3: Mengsels scheiden (en H1 en H2)	K1, K2, K3, K4,V1	SE/CE	DSE3	s	45	TW3	2	ja	c	
H4: Nieuwe stoffen maken (en H1 t/m H3)	K1, K2, K3, K4, K5,K6, K10, V1,V2,V3	SE/CE	DSE4	s	45	TW4	2	ja	c	
H5: Chemische reactie H6: Metalen (en H1 t/m H4)	K1,K2,K3,K4, K5,K9,K10,V1, V2,V3	SE/CE	DSE5	s	45	TW5	2	ja	c	
Practicum H1: werkboek A (proef 1 t/m 3; materialen, veiligheid en brander) Afname: oktober/november	K1, K2,K3, K4, K6, K10,V1	SE/CE	DSE6	s/p	240	nee	1	nee	c	computer
Practicum H3: werkboek A (zand/zout en destilleren) Afname: februari/maart	1,2,3,4,5 K6, K10,V1,V2,V3	SE/CE	DSE7	s/p	240	nee	1	nee	c	computer
Voortschrijdend gemiddelde DSE			TDSE				***			
Hele boek H1 t/m H6 , aantekeningen (te maken tijdens de les)	1,2,3,4,5,6 K1 t/m K6,K9,K10, V1 t/m V4	SE-CE	GSE	s	60	GTW	1	ja	c	** / # rekenmachine
*** Eindcijfer (TDSE x3 + GSE x1) : 4			EIND				***			

Bijzonderheden:

DSE6 +DSE7: Practicum en verslag schrijven (computer), een duidelijke omschrijving van de eisen waaraan het practicum moet voldoen wordt door de lesgevende docent aan de examenkandidaat schriftelijk medegedeeld.

**** Toegestane hulpmiddelen, een woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke toetsen.**

Grafische rekenmachine is NIET toegestaan

[Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.](#)

Cohort	2022	Vak	Leerjaar	Afdeling						
Cursus	2022-2023	ECONOMIE	3	MAVO						
inhoud	examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom-code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
									c=cijfer	
									nb=naar behoren	
H1: Hoe welvarend ben jij? + basisvaardigheden rekenen Aantekeningen (Te maken tijdens de les)	K1,2,3,4A,4B, V3	SE/CE	DSE1	s	45	TW1	1	ja	c	** / # rekenmachine
H2: Wat voor consument ben jij? H3: De bank en jouw geld (Alleen par. 3.1 & 3.2) Aantekeningen (Te maken tijdens de les)	K1,2,3,4A,4B,8, V3	SE/CE	DSE2	s	60	TW2	1	ja	c	
H3: De bank en jouw geld H4: Kies je voor zekerheid? Aantekeningen (Te maken tijdens de les)	K1,2,3,4A,4B, V3	SE/CE	DSE3	s	60	TW3	1	ja	c	
H5: Is er werk voor jou? H6: Productie en markt (Alleen par. 6.1 & 6.2) Aantekeningen (Te maken tijdens de les)	K1,2,3,5A,5B, V3	SE/CE	DSE4	s	60	TW4	1	ja	c	
H6: Productie en markt H7: Wie heeft het voor het zeggen? Aantekeningen (Te maken tijdens de les)	K1,2,3,6,7, V3	SE/CE	DSE5	s	60	TW5	1	ja	c	
Voortschrijdend gemiddelde DSE			TDSE				***			
H8 'Over de grens' en herhaling H1 t/m H7	K1,2,3,4A,4B,5A, 5B,6,7,8, V1,V2,V3	SE/CE	GSE	s	90	GTW	1	ja	c	
*** Eindcijfer (TDSE x3 + GSE x1) : 4			EIND				***			
Bijzonderheden: DSE1 t/m DSE5: Bij alle toetsen kan gebruik worden gemaakt van de vaardigheden rekenen ** Toegestane hulpmiddelen, een woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke toetsen. # Grafische rekenmachine is NIET toegestaan Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.										

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING											
Cohort	2022	Vak	Leerjaar		Afdeling						
Cursus	2022-2023	Kunstvakken inclusief ckv (KCKV)	3		MAVO						
inhoud		examen- eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom- code	toets- vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling c=cijfer nb=naar behoren	toegestane hulpmiddelen
# Workshop 1:		KV/K1,2,3,4	SE	DSE1	p	n.v.t.	nee	1	ja	c	n.v.t.
# Workshop 2		KV/K1,2,3,4	SE	DSE2	p	n.v.t.	nee	1	ja	c	n.v.t.
# Workshop 3		KV/K1,2,3,4	SE	DSE3	p	n.v.t.	nee	1	ja	c	n.v.t.
# Workshop 4		KV/K1,2,3,4	SE	DSE4	p	n.v.t.	nee	1	ja	c	n.v.t.
Your Story		KV/K1,2,3,4	SE	DSE5	p	n.v.t.	nee	1	ja	c	n.v.t.
Great Buildings		KV/K1,2,3,4	SE	DSE6	p	n.v.t.	nee	1	ja	c	n.v.t.
*** Eindbeoordeling kunstdossier: deadline maandag 12 juni 2023		KV/K1,2,3,4	SE	EIND	verslag	n.v.t.	n.v.t.	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Bijzonderheden: *** EIND: De eindbeoordeling is op basis van <u>alle</u> praktijkonderdelen en activiteiten die het digitale kunstdossier vormen. Het vak KCKV dient te worden afgesloten met een V of G. De eindbeoordeling komt tot stand door het gemiddelde cijfer van <u>alle</u> onderdelen. Het voortschrijdend gemiddelde van de cijfers wordt aan het einde van het schooljaar omgezet in een eindbeoordeling O/V/G op het rapport. O = 5,4 of lager / V = 5,5 ↔ 7,4 / G = 7,5 of hoger. Het kunstdossier dient ten alle tijden volledig te zijn. # Workshops: gedurende het schooljaar volgen de M3 leerlingen verplichte workshops. De inhoud van de workshops uit de verschillende kunstdisciplines zijn afhankelijk van het cursus aanbod Maatregelen met betrekking tot het niet naleven van deadlines, zie examenreglement B.O.O.R. artikel 4 Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

Cohort	2022	Vak	Leerjaar	Afdeling						
Cursus	2022-2023	Kunstvakken 2 Beeldende vorming (tekenen)	3	MAVO						
inhoud	examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom- code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
									c=cijfer nb=naar behoren	
Talentpallet	BV/K 2,4,6,7	SE/CE	DSE1	p	n.v.t.	nee	1	nee	c	n.v.t.
# Schriftelijke toets 1	BV/K 3,19	SE/CE	DSE2	s	45	TW2	1	ja	c	**
# Schriftelijke toets 2	BV/K 3,19	SE/CE	DSE3	s	45	TW3	1	ja	c	**
# Schriftelijke toets 3	BV/K 3, 19	SE/CE	DSE4	s	45	TW4	1	ja	c	**
Monochroom zelfportret	BV/K 1,2,3,4,5, 7,8,11,19	SE/CE	DSE5	p	n.v.t.	nee	1	nee	c	n.v.t.
Het stilleven	BV/K 2,3,4,5,7	SE/CE	DSE6	p	n.v.t.	nee	1	nee	c	n.v.t.
Bouwen in stijl	BV/K 2,3,4,5,6,18	SE/CE	DSE7	p	n.v.t.	nee	1	nee	c	n.v.t.
Gestructureerd kapsel	BV/K 1,2,3,4,6,12, 13,18	SE/CE	DSE8	p	n.v.t.	nee	1	nee	c	n.v.t.
Museum bezoek	BV/K 1,8,9,10,18,19	SE/CE	DSE9	p	n.v.t.	nee	1	nee	c	n.v.t.
# De behandelde theorie leerjaar 3	BV/K 3, 10, 19,	SE/CE	DSE10	s	60	GSE	1	ja	c	**
Voortschrijdend gemiddelde DSE			TDSE				***			
*** Eindcijfer = TDSE (voortschrijdend gem. DSE)			EIND				***			

Bijzonderheden:

DSE2 T/M DSE4 +DSE10: een duidelijke omschrijving van leerstof en vaardigheden ter voorbereiding wordt door de lesgevende docent aan de examenkandidaat schriftelijk medegedeeld.

Toets DSE2 t/m DSE4 bevatten in ieder geval de volgende onderdelen:

- Begrippen: aspectenvormgeving + voorstelling
- Inzicht in het werk van de kunstenaar
- Inzicht in de kunststromingen

**** Toegestane hulpmiddelen, een woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke toetsen.**

***** Het vak KVT wordt afgesloten door het voortschrijdend gemiddelde DSE**

[Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.](#)

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING											
Cohort	2022	Vak		Leerjaar		Afdeling					
Cursus	2022-2023	DRAMA		3		MAVO					
inhoud		examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom-code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
										c=cijfer nb=naar behoren	
Scene nav de theaterworkshop Slapstick		K4,5,6,7,9	SE/CE	DSE1	p	n.v.t.	nee	1	nee	c	n.v.t.
Dialogoog schrijven en spelen		K4,5,6,7	SE/CE	DSE2	p	n.v.t.	nee	2	nee	c	n.v.t.
Scene n.a.v de theaterworkshop Stagefighting		K4,5,6,7	SE/CE	DSE3	p	n.v.t.	nee	1	nee	c	n.v.t.
Theorietoets: theaterbegrippen deel 1 + theatertheorie deel 1 +aantekeningen		K3	SE/CE	DSE4	s	45	TW4	1	ja	c	**
Kunstdiscipline Van kunst naar toneel. Via een route door de kunst komen tot een scene		K2,3,4,5,6,9	SE/CE	DSE5	p	n.v.t.	nee	2	nee	c	n.v.t.
Presentatie B1: Titel project: When I grow up. (mogelijk met meerdere kunstdisciplines)		K1,2,3,4,5,6	SE/CE	DSE6	p	n.v.t.	nee	2	nee	c	n.v.t.
Toneeltekst uit boek		K4,5,6,7	SE/CE	DSE7	p	n.vt	nee	2	nee	c	n.v.t.
Theorietoets: theaterbegrippen deel 2 + theatertheorie deel 2 +aantekeningen		K3	SE/CE	DSE8	s	45	GSE	2	ja	c	**
Voortschrijdend gemiddelde DSE				TDSE				***			
*** Eindcijfer = TDSE (voortschrijdend gem. DSE)				EIND				***			
HANDELINGSDELEN											
Bijwonen theaterworkshop 1		K4,5,6	SE	HD31	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Bijwonen theaterworkshop 2		K4,5,6	SE	HD32	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Bijwonen examenvoorstelling M4 en theatervoorstelling elders		K7	SE	HD33	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Het wekelijks bijhouden van het Drama Logboek en het wekelijks maken van de door de docent gegeven huiswerkopdrachten voor het Drama Logboek.		K1,2,3,7,9	SE/CE	HD34	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Bijzonderheden: ** Toegestane hulpmiddelen, een woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke toetsen. *** Het vak drama wordt afgesloten door het voortschrijdend gemiddelde DSE De bovengenoemde onderdelen worden gedurende dit schooljaar aangeboden. Echter niet noodzakelijkerwijs in bovengenoemde volgorde. Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING										
Cohort	2022	Vak	Leerjaar		Afdeling					
Cursus	2022-2023	LO-1 (lichamelijke opvoeding)	3		MAVO					
inhoud	examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom-code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	toegestane hulpmiddelen
									c=cijfer	
									nb=naar behoren	
Atletiek 1: hardlopen	K1, K2,K7	SE	DSE1	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Doelspelen 1: basketbal	K1,K2,K4	SE	DSE2	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Turnen 1: springen	K1,K2,K5	SE	DSE3	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Terugslagspelen 1: volleybal	K1,K2,K4	SE	DSE4	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Bewegen op muziek 1	K1,K2,K6	SE	DSE5	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Fittest	K1,K2,K3	SE	DSE6	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Zelfverdediging	K1,K2,K8	SE	DSE7	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Slag- en loopspel	K1,K2,K4	SE	DSE8	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Atletiek 2: springen	K1,K2,K7	SE	DSE9	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Actuele bewegingsactiviteit 1	K1,K2,K9	SE	DSE10	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
HANDELINGSDELEN										
Inspannings evaluatie	K1,K2	SE	HD31	p	n.v.t.	nee	nb	n.v.t.	nb	
***Eindbeoordeling			EIND				nb		nb	
Bijzonderheden: Het schoolexamen van het vak lichamelijke opvoeding bestaat uit 10 praktische handelingsdelen DSE1 t/m DSE10 + een handelingsdeel dat gericht is op de inspanningsverplichting HD31. Alle onderdelen DSE1 t/m DSE10 + HD31 dienen met minimaal een V te worden afgesloten. DSE1 t/m DSE10: beoordelingen van de praktische vaardigheden worden beoordeeld met O/V/G. Is de examenkandidaat afwezig tijdens de beoordelingsles van de praktische vaardigheid dient de examenkandidaat dit op een moment alsnog in te halen. HD31: lesdeelname mavo 3 ,een handelingsdeel gebaseerd op aanwezigheid en actieve deelname. Het vak lichamelijke opvoeding is een praktisch vak. Dat wil zeggen dat je in beweging moet komen, letterlijk en figuurlijk! Actieve deelname aan de lessen is dus een voorwaarde om het vak af te kunnen sluiten. Het betekent vooral dat een inspanningsverplichting wordt getoetst. Gedurende het hele schooljaar wordt per cijferperiode een beoordeling (O-V-G) voor HD31 gegeven. De examenkandidaat is tijdens de lessen LO minimaal 90% aanwezig geweest en heeft zich voldoende actief bij de lesdeelname ingezet. Bij onvoldoende aanwezigheid en/of inspanning tijdens de lessen volgt een onvoldoende in de periode-evaluatie. Bij een O in een periode evaluatie dient een examenkandidaat 2x een blokkur gym in te halen. Per jaar zijn er 3 periodes. Indien er lessen LO met reden gemist worden kan via de examencommissie voor de gemiste lessen vervangende opdrachten worden aangevraagd. Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.										

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING											
Cohort	2022	Vak	Leerjaar		Afdeling						
Cursus	2022-2023	LO-2 (lichamelijke opvoeding 2)	3		MAVO						
inhoud		examen-eenheden	verdeling examenstof SE/CE	kolom-code	toets-vorm	toetsduur (min)	afname in toetsweek	weging SE (geheel getal)	herkansbaar ja/nee	beoordeling	** toegestane hulpmiddelen
										c=cijfer	
										nb=naar behoren	
Atletiek 1: kogelstoten		K1,K2,K3,K7	SE	DSE1	p	n.v.t.	nee	1	n.v.t.	c	n.v.t.
Bewegen en regelen 1: lesgeven		K1,K2,K3,K10	SE	DSE2	p	n.v.t.	nee	1	n.v.t.	c	n.v.t.
Zelfverdediging		K1,K2,K3,K8	SE	DSE3	p	n.v.t.	nee	1	n.v.t.	c	n.v.t.
Theorie 1: alle theorie van de onderdelen van het eerste halfjaar		K11	SE	DSE4	s	45	TW4	1	ja	c	**
Bewegen en regelen 2: scheidsrechter		K1,K2,K3,K10	SE	DSE5	p	n.v.t.	nee	1	n.v.t.	c	n.v.t.
Bewegen op muziek 1		K1,K2,K3,K6	SE	DSE6	p	n.v.t.	nee	1	n.v.t.	c	n.v.t.
Turnen 1: acrogym		K1,K2,K3,K5	SE	DSE7	p	n.v.t.	nee	1	n.v.t.	c	n.v.t.
Atletiek 2: duurloop		K1,K2,K3,K7, K11	SE	DSE8	p	n.v.t.	nee	1	n.v.t.	c	n.v.t.
Portfolio: deadline vrijdag 09 juni		K11	SE	DSE9	verslag	n.v.t.	nee	2	ja*	c	n.v.t.
Theorie 2: stof die behandeld is tijdens de lessen gedurende het hele schooljaar.		K11	SE	DSE10	s	60	GSE	1	ja	c	**
Voortschrijdend gemiddelde DSE				TDSE				***			
*** Eindcijfer = TDSE (voortschrijdend gem. DSE)				EIND				***			
HANDELINGSDELEN											
# Actuele bewegingsactiviteit 1		K1,K2,K3,K9	SE	HD31	p	n.v.t.	n	nb	n.v.t.	nb	n.v.t.
Bijzonderheden: # HD31: Dit handelingsdeel dient met een voldoende resultaat te worden afgerond (V of G). * Portfolio: het portfolio is herkansbaar ten koste van een GSE herkansing. ** Toegestane hulpmiddelen, een woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke toetsen. *** Het vak LOT wordt afgesloten door het voortschrijdend gemiddelde DSE Maatregelen met betrekking tot het niet naleven van deadlines, zie examenreglement B.O.O.R. artikel 4 Klik op deze link voor meer informatie over de exameneenheden van dit vak.											

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING							
Cohort	2022	Vak	Leerjaar	Afdeling	Totale studielast (SLU)		Lesuren per week
Cursus	2022-2023	LOB (LoopbaanOriëntatie en- Begeleiding)	3	MAVO			n.v.t.
Inhoud						kolom- code	beoordeling
							nb = naar behoren
• Alle opdrachten in Qompas zijn gemaakt						HD31	nb
• Een bezoek aan een open dag van een eventuele vervolgopleiding en de reflectie daarop in de vorm van een presentatie							
• Deelname aan een scholenmarkt, gegeven door ex-Wolfert leerlingen (indien mogelijk is gezien de covid-19 ontwikkelingen)							
• 2 loopbaanreflectiegesprekken met de lobcoach							
Eindbeoordeling HD31; alle LOB onderdelen dienen in de loop van het jaar "naar behoren" (V of G) te zijn afgerond							

Absentieverklaring gemist schoolexamen M3

Voor- en achternaam examenkandidaat:

Klas: **M3**.....

Datum gemist schoolexamen:t/m

Vak(ken):/...../...../...../...../...../...../.....

Vul hier **een duidelijke omschrijving** van de dringende reden van absentie:

.....
.....

Naam ouder/verzorger:

Telefoonnummer ouder:

Datum van invullen:/...../.....

Handtekening ouder/verzorger:

Het examensecretariaat zal per mail de examenkandidaat informeren over het inhaalmoment.

2022-2023

Absentieverklaring gemist schoolexamen M3

Voor- en achternaam examenkandidaat:

Klas: **M3**.....

Datum gemist schoolexamen:t/m

Vak(ken):/...../...../...../...../...../...../.....

Vul hier **een duidelijke omschrijving** van de dringende reden van absentie:

.....
.....

Naam ouder/verzorger:

Telefoonnummer ouder:

Datum van invullen:/...../.....

Handtekening ouder/verzorger:

Het examensecretariaat zal per mail de examenkandidaat informeren over het inhaalmoment.